

سال سوم، شماره سی و یکم،

۱۵ آبان ماه ۱۳۸۶

ویژه بزرگداشت

استاد ابراهیم مولایی

استاد مولایی در گذر زمان ۵-۸

◆ اگر صدبار دیگر متولد شوم باز هم معلمی قرآن را انتخاب می کنم

◆ استاد مولایی از نگاه صاحب نظران و فعالان قرآنی ۹-۳۰

◆ استاد مولایی یک معلم به تمام معنا است استاد مولایی یکی از برترین استادان فنون قرائت است

◆ استاد مولایی نمونه بارزی از اخلاق قرآنی است

◆ استاد مولایی دارای اطلاعات بسیار بالایی در حوزه علوم قرآنی است

◆ استاد مولایی بنیان گذار آموزش اختلاف قرائت و حفظ قرآن در ایران است

◆ شاگردان استاد مولایی در شناساندن ایشان به جامعه موفق نبوده اند

◆ «مولایی» از برجسته ترین استادان قرائت ایران در قرن اخیر است

◆ ورود استاد مولایی به مباحث قرآنی، محققانه و عالمانه است

◆ آموزش مفاهیم قرآنی در کنار آموزش قرائت از ویژگی های کلاس های استاد مولایی است

◆ استاد مولایی تنها آموزش دهنده ۱۴ طریق قرائت قرآن در کشور است

◆ قرائت به سبک نوین در ایران مدیون زحمات استاد مولایی است

◆ استاد مولایی، عنوان «اکبر القراء» را از رهبر معظم انقلاب گرفته است

◆ استاد مولایی باروش های تشویقی شاگردان را به یادگیری قرآن ترغیب می کرد

◆ دقت نظر و ریزبینی در علوم قرآنی از ویژگی های استاد مولایی است

◆ ادب و متانت استاد مولایی، مثال زدنی است

◆ جلسات قرآنی استاد مولایی باعث شکوفایی فن قرائت قرآن در کشور شده است

◆ جلسات آموزش قرائت قرآن استاد مولایی یکی از معتبرترین جلسات کشور است

◆ استاد مولایی از شخصیت های بلامنازع قرآنی کشور است

◆ استاد مولایی نخستین پیشکسوت قرائت قرآن در ایران است

◆ معرفی استاد مولایی به جامعه از وظایف شاگردان ایشان است

◆ استاد مولایی باید به عنوان چهره ماندگار قرآنی معرفی شود

◆ ابتکار و خلاقیت استاد مولایی در فنون قرائت کم نظیر است

◆ رفتار مشفقانه با شاگردان؛ بارزترین ویژگی استاد مولایی

مدیر مسئول
رحیم خاکی

سر دبیر مرتضی رضائی زاده
معاون تحریریه
افشین داورپناه

مدیر اجرایی و هنری
احسان حسینی

هیئت تحریریه
دبیر سرویس فعالیتهای قرآنی: علی فرج زاده
مژگان ترابی / شهناز پورحیدر / مرضیه منگلی /
مریم کنی / جواد نصیری اوانکی

دبیر سرویس عکس: نقی خوش خلق
محمد نمازی / حسن آقامحمدی

بزرگراه شهرداری تهران

خیابان انقلاب اسلامی،

خیابان قدس، خیابان بزرگمهر،

پلاک ۳۰، خبرگزاری قرآنی

ایران (ایکنا)

www.iqna.ir

سخن نخست

«معلمی» راهزار شرط است که از آن میان، تنها یکی احاطه و تسلط بردانشی است که آموزانده می شود؛ جامه ای است نیکو که هر کس را شایسته نیست.

«استاد مهدی مولایی» که به گفته بزرگان جامعه قرآنی کشور، و به درستی، پیر قرائت، پیر مدرسان و پیر جلسات قرآنی کشور خوانده شده است، نه فقط به خاطر بر خورداری از دانش تخصصی علم قرائت و به ویژه تسلط بر قرائات مختلف و تبحر در آموزش آنها، که تنها یکی از وجوه برگزیدگی ایشان است، بلکه به واسطه آراستگی به حسن خلق و آراستگی به اخلاقیات معلمی، سرآمد فعالان قرآنی کشور است.

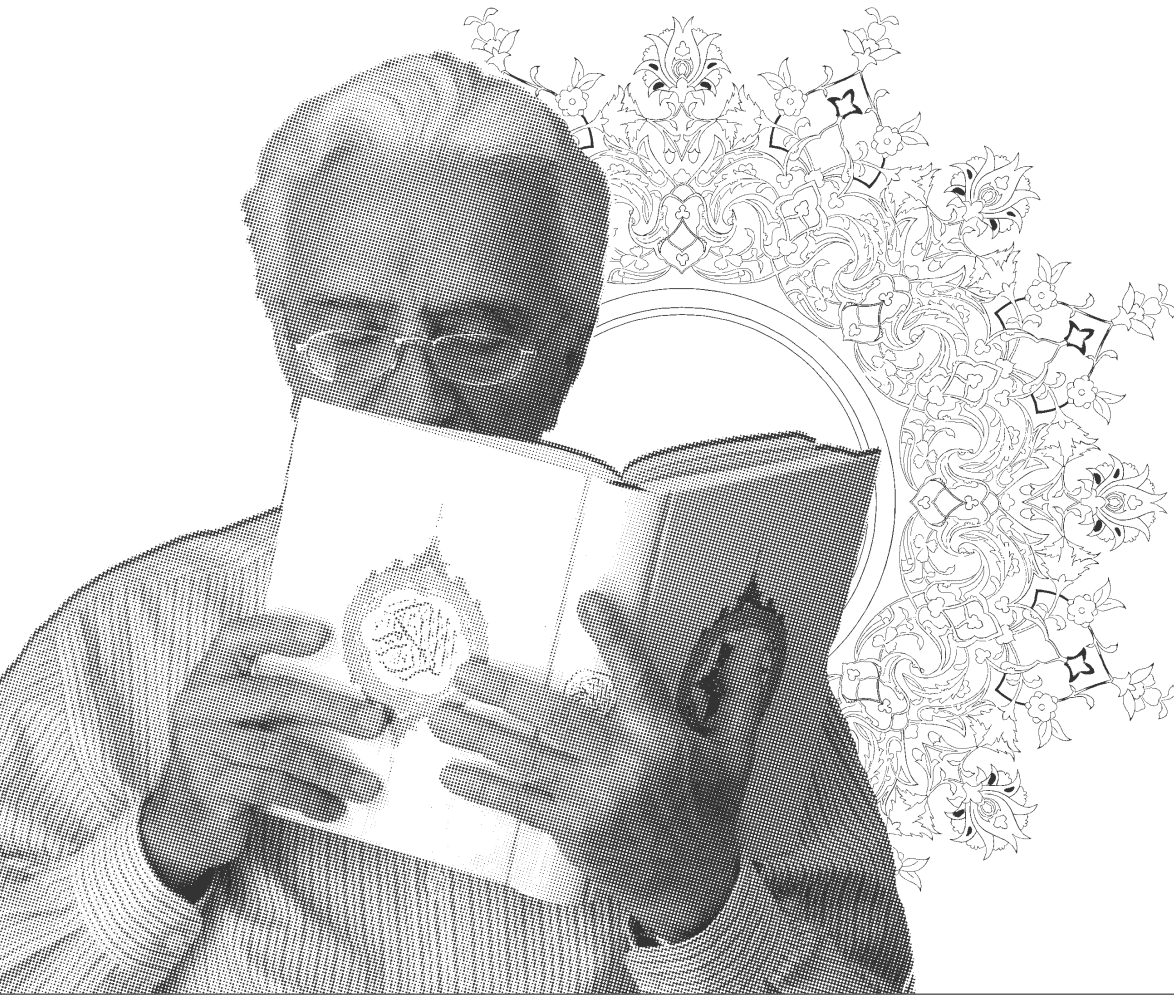
«تهذیب القرائه» به عنوان اولین کتابی در زبان فارسی که به طور تخصصی و به نسبت جامع در باب قرائت های مختلف نگاشته شد و مجموعه گران سنگ چهار جلدی «تجوید جامع» فقط نشان دهنده بخشی از دانش استاد مولایی در علم القرائت است.

توجه خاص ایشان به قرائات مختلف و تأکید بر توجه قاریان به تجوید و رعایت قواعد آن، از جمله دغدغه های اساسی و به جای استاد مولایی در طول سالیان دراز بوده است.

از سوی دیگر، فضایل معلمی آنچنان در سلوک و منش این استاد متبلور و متجلی شده است که ایشان را به الگویی مطلوب برای اعضای جامعه قرآنی کشور تبدیل کرده است؛ کسی که سال های متمادی با دانش، دقت، دلسوزی، پشتکار، صبر، حوصله و مهربانی، به آموزش شاگردانی اهتمام ورزید که اینک هر کدام در زمره ذخایر ارزشمند قرآنی کشور اند.

این شماره از رایحه، برای ارج نهادن به عمری کوشش جدی، صادقانه و تأثیرگذار استاد ابراهیم مولایی و با هدف آشنایی بیشتر و بهتر فعالان و به ویژه نوخاسته گان عرصه های قرآنی کشور با فعالیت ها، خدمات و شخصیت این استاد گران مایه، به ایشان اختصاص داده شده است؛ در این شماره کوشیده ایم تا از نگاه صاحب نظران و فعالان قرآنی کشور به ابعاد شناخته شده و ناشناخته استاد مولایی اشاراتی داشته باشیم؛

باشد که همواره ارج گذار خادمان و معلمان صدیق جامعه قرآنی باشیم!

استاد مولایی در گذر زمان

بختگی در علوم و فنون قرآنی رسید.

استاد مولایی، سال‌های دانشجویی را در رشته ادبیات دانشگاه تهران سپری کرد و با آن‌که ازدواج کرده بود و با مشکلات مالی هم دست و پنجه نرم می‌کرد اما حاضر به پذیرش شغل دولتی و تدریس رسمی به عنوان معلم نشد و به همین دلیل به بازار رفت و به قول خودش «میرزا» شد.

استاد مولایی در سال ۱۳۳۰ ازدواج کرد و هم‌اکنون دارای دو فرزند پسر و یک فرزند دختر است که فرزند دخترش با گام نهادن در راه پدر به تعلیم علاقه‌مندان به قرآن مشغول است و فرزندان پسر هم اگرچه بر کرسی تدریس قرآن ننشسته‌اند اما با آن مانوس و مالونند.

استاد مولایی به گفته بسیاری از کسانی که وی را می‌شناسد هرگز برای تدریس و تشکیل جلسات قرآن از کسی و جهی دریافت نکرد و معیشت خود را از راه کارگاه سنگبری و استحصال معدن می‌گذراند و هم‌اکنون هم از اجازه آن می‌گذراند و به گفته خودش همه این برکات مادی و معنوی را به واسطه انس با قرآن به دست آورده است. وی در سال‌های دهه ۵۰، صندوق اندوخته نیکان را با مبلغ ۱۰۰ هزار تومان قرضی راه‌اندازی کرد و به برکت رفع نیاز مستمندان و محتاجان، هم‌اکنون به مبلغ هنگفتی تبدیل شده است.

استاد مولایی از نوجوانی و جوانی تا کنون هرگز تدریس و تالیف علوم قرآنی را رها نکرده است و علاوه بر تالیف کتاب‌هایی درباره اختلاف قرائات، جلسات دائمی قرآن را هم در مساجد گوناگون برگزار کرده که هم‌اکنون نیز برخی از آن‌ها ادامه دارد.

خداوند نگهدارش باد...

گروه فعالیت‌های قرآنی: استاد ابراهیم پورفرزب مشهور به «مولایی» از جمله پیش‌کسوتان آموزش فنون قرائت و تلاوت قرآن کریم است که به اعتقاد بسیاری از کارشناسان و فنانون علوم و فنون تلاوت، در زمره معدود استادانی محسوب می‌شود که بر قرائت‌های هفتگانه و روایات چهارده‌گانه تسلط کاملی دارد و کتاب «تهذیب القرائة» را در این زمینه به رشته تحریر درآورده است.

استاد مولایی در سال ۱۳۰۶ هجری شمسی در منطقه سنگلج تهران دیده بر جهان فانی گشود. دوران ابتدایی را در دبستان عنصری تهران سپری کرد و هنوز به چهارم ابتدایی نرسیده بود که از جهت تسلط بر روخوانی قرآن کریم حتی از معلم خود پیشی گرفت و برتری خود را بر دیگران ثابت کرد.

مولایی، دوران متوسطه را در دبیرستان ایرانشهر خیابان سعدی تهران گذراند و نزدیکی دبیرستانش با مسجد لاله‌زار تهران فرصت مناسبی را برای او ایجاد کرد تا از محضر مرحوم آیت‌الله حاج شیخ محمد میرحجازی معروف به «عرب» بهره‌مند شود و بعد از ادای فریضه ظهر و عصر در جلسات قرآن وی شرکت کند.

استاد مولایی به گفته بسیاری از کسانی که وی را می‌شناسد هرگز برای تدریس و تشکیل جلسات قرآن از کسی و جهی دریافت نکرد و معیشت خود را از راه کارگاه سنگبری و استحصال معدن می‌گذراند و هم‌اکنون هم از اجازه آن می‌گذراند و به گفته خودش همه این برکات مادی و معنوی را به واسطه انس با قرآن به دست آورده است.

وی در فاصله همین سال‌ها در جلسات صبح‌های جمعه استاد احمد نصرالله‌مازندرانی شرکت کرد و تحت تعلیم‌های سختگیرانه وی به مراتبی از

گفت‌وگویی صمیمی با «ابراهیم مولایی»؛
استاد علوم و فنون قرائت قرآن

اگر صدبار دیگر متولد شوم باز هم معلمی قرآن را انتخاب می‌کنم

گروه فعالیت‌های قرآنی: اگر ۱۰۰ مرتبه دیگر هم دنیا ببایم باز هم دوست دارم با قرآن باشم، چون من تمام خیر زندگی و سلامت و سرمایه خودم را در یک کلمه همه چیزم را از قرآن دارم.

اگر چه دقایقی از قرارمان گذشته بود اما دیر کردن ما را به روی خود نیاورد و در اتاق مجاور (صندوق اندوخته نیکان) پذیرای ما شد. چنان باشور و حرارت سخن می‌گفت که تصور داشتن ۸۰ سال سن، کمی مشکل بود و البته این شور و حرارت نه تنها محصول پشتکار او بلکه نتیجه توفیقی است که از انس با قرآن به دست آورده است.

مولایی در سال ۱۳۰۶ هجری شمسی در منطقه سنگلج تهران دیده به جهان گشود. دوران ابتدایی را در دبستان عنصری تهران و

دوران متوسطه را در دبیرستان ایرانشهر خیابان سعدی تهران گذراند. در رشته ادبیات فارسی وارد دانشگاه تهران شد و در همین رشته هم فارغ التحصیل شد.
استاد مولایی در سال ۱۳۳۰ ازدواج کرد و هم اکنون دارای دو فرزند پسر و یک فرزند دختر است. اطلاعات بیشتر در باره این استاد مسلم علوم و فنون قرائت و به ویژه اختلاف قرائات را در گفت و شنود زیر می خوانید.

■ ۸۰ سال از عمر مبارک شما سپری شده، اگر باز هم متولد می شدید، دوست داشتید مسیر رفته را طی کنید؟

اگر ۱۰۰ مرتبه دیگر هم دنیا بیایم باز هم دوست دارم با قرآن باشم، چون من در قرآن تمام خیر زندگی و سلامت خودم و سرمایه خودم و همه چیز را از قرآن دارم و این عنوانی که به عنوان معلم قرآن برای خودم انتخاب کردم و مشغول شدم، هنوز هم ادامه دارد و امیدوارم تا پایان عمر ادامه داشته باشد و وظیفه خود را در قبال قرآن انجام دهم.

یاد بگیرم.
انشاء الله که
مورد توجه
صاحب شریعت
باشد. به هر حال
بچه هایی که در
کلاس های من
تعلیم دیده اند با آبشخور
صحیح، قرآن را یاد گرفتند.

■ استاد بسیاری شما را در علم قرائت و اختلاف قرائات، متخصص و مسلط می دانند، این قرائت ها چه فرقی با هم دارند و اصلا علم قرائت چیست؟

علم قرائت از قدیمی ترین علوم اسلامی است

و پیدایش آن توأم با نزول قرآن و شریف ترین علوم است. این علم درباره صور نظم کلام الله از حیث وجوه و اختلافات متواتره بحث می کند، علم قرائت غیر از قرائت حفص است و مراد از آن تحصیل ملکه ضبط اختلافات متواتره است و فایده آن، این است که کلام الله مجید را از تغییر و تحریف مصون می کند. در این علم، طریقه قرائت صحیح قاریانی که سندش به رسول خدا (ص) می رسد، بحث می شود. سند قرائت، شخص قاری، چگونگی قرائت و موارد مختلف در این علم ذکر می شود و اولین کسی که در این زمینه کتاب نوشته است «ابوسعید

مولایی :
بچه ها در قرائت هایی که از قاریان مصری می شنیدند، می دیدند در قرائت ها، اختلاف وجود دارد و فکر می کردند که آن ها اشتباه می خوانند، حال این که آن ها صحیح می خوانند و قرائت های مختلف را پیاده می کردند، من مجبور شدم برای این که شاگردانم اطلاعات کافی درباره قرائت های مختلف داشته باشند، کتابی را به نام «تهذیب القراءه ی» در دو جلد بنویسم. به طریق شاطبیه که مورد استفاده قاریان قرار گرفته و می گیرد

■ من با بسیاری از قاریانی که دارای رتبه بین المللی هستند، صحبت کرده ام و بیشتر آن ها اذعان دارند که در مقطعی در محضر شما شاگردی کرده اند، از این بابت چه حسی دارید؟

من هیچ وقت این آقایان را شاگرد خودم نمی دانم، آن ها دوستان من هستند و من خودم را قابل این نمی دانم که معلم باشم ولی به هر حال بسیار خوشوقت و خوشحالم که این دوستان من، الان در مرحله بالایی هستند و فرزندان من حساب می شوند و نوه هایی برای من در عرصه قرآن تربیت می کنند که در سطح جهانی با ارزش اند؛ قاریانی که سالی یک مرتبه می آیند به ایران و در مسابقات شرکت می کنند از تلاوت این قاریان (ایرانی) با آن که آن ها لهجه عربی ندارند، تعجب می کنند. این قاریان در مجامع بین المللی مثل سوریه و مصر و عربستان هم درخشیده اند و نفرات اول و دوم شده اند.

■ جلسات قرآنی شما از چه سالی شروع شده؟

از سال ۱۳۲۷ ه. ش. البته من قبل از آن هم در جلساتی شرکت می کردم که استاد مازندرانی، گاهی من را جای خودش می گذاشت و در من یک نبوغی دیده بود، البته از همان موقع ما یک جلسه ای در مسجد گلوبندک داشتیم که یک بالاخانه کوچکی داشت که مرحوم دیزجی (رحمه ی الله علیه) که مردی موقر و واقعا باتقوا بودند آن جا را اداره می کردند، البته ایشان آن قدر اهمیت داشت که می توانست جاهای بزرگ تری را برای خودش انتخاب کند اما به هر حال در آن جا مشغول تعلیم و تربیت مردم بود و ما هم جلسه ای تشکیل داده بودیم و کار می کردیم. در حوالی آن جا هیئت های سنگلجی وجود داشت که آمدند از من خواستند که بیا جلسات ما را اداره کن و ما هم بر حسب وظیفه رفتیم و از سال ۱۳۲۷ آن جلسه را اداره کردیم و شب های دوشنبه، جلسه داشتیم و شب های جمعه که هنوز هم ادامه دارد و شب های ماه مبارک رمضان، ۳۰ شب تمام، جلسه داشتیم، جلساتی که از ۹ شب شروع می شد تا ساعت دو و نیم بعد از نصف شب.

■ شما تحصیلات کلاسیک هم در علوم قرآنی داشتید؟

نه. من هر چی دارم مطالعه خودم بوده. حتی بدآموزی هایی که قراء قبلی در ایران داشتند که قرآن را به سبک خودشان می خواندند و توجهی به قرائت قاریان نداشتند و مثلا (حفص) می خواندند در حالی که ادغام هایی را که در «حمزه» است، به کار می بردند. من به وسیله مطالعاتی که داشتم باعث شد تا آن قرائت صحیح و خوب را

ابان بن تغلب کوفی» است که ابن ندیم در «الفهرست» یکی از مؤلفات ایشان را کتاب «القرائات» ذکر می کند و بعد از او کسان دیگری از جمله کسانی که جزء قاریان مشهور هستند، در این زمینه کتاب نوشته اند که بزرگترین و مهمترین آن ها، حمزه بود که در سن ۲۰ سالگی ریاست قرائت قاریان را داشت، همین طور در دوره های مختلف، افراد دیگری کتاب ها نوشته اند تا به دست ما رسید.

بچه ها در قرائت هایی که از قاریان مصری می شنیدند، می دیدند در قرائت ها، اختلاف وجود دارد و فکر می کردند که آن ها اشتباه می خوانند، حال این که آن ها صحیح می خوانند و قرائت های مختلف را پیاده می کردند، من مجبور شدم برای این که شاگردانم اطلاعات کافی درباره قرائت های مختلف داشته باشند، کتابی را به نام «تهذیب القرائه» در دو جلد بنویسم. به طریق شاطبیه که مورد استفاده قاریان

قرار گرفته و می گیرد. در این کتاب، اختلاف قرائات را جدول بندی کردیم و به گونه ای که بتوانند به آسانی یاد بگیرند، بعد هم «تجوید جامع» را به خواست دانشگاه تهران نوشتم که سازمان «سمت» آن را چندین بار تجدید چاپ کرده است و جلد اول آن را به قرائت عاصم نوشتم. عاصم هم عبارت است از حفص و شعبه که برخی حتی قرائت شعبه را بر حفص اتقن می دانند اگر چه حفص بیش تر در میان قاریان ما رواج پیدا کرده است. به هر حال به تدریج درباره قرائت های دیگر مثل «نافع و ابوعمرو و یعقوب» نوشتم و جلد چهارم را هم که در دست چاپ است به قرائت «عاصم و حمزه و کسایی و خلف» نوشتم که مجموعه این ها قسمتی از علم القرائت می شود که هر قاری قرآن باید این علوم را بلد باشد نه این که تنها حفص را یاد بگیرد، چون بقیه قاریان هم کار کرده اند، زحمت کشیده اند و تلاش کرده اند.

■ قاریان فعلی ما تا چه حد به قرائت های گوناگون تسلط دارند؟

آن هایی که جلسه مای آیند، دو ساعت تمام قرائت حفص می خوانیم و دو ساعت بعد دیگر کسی حق ندارد، قرائت حفص بخواند و هر کس بخواند باید قرائت های دیگر را بخواند. الان برخی از بچه های ما، ۱۰ تا قرائت را قشنگ بلدند، مثل آقای «ابدی». به هر حال این قرائت های مختلف رواج پیدا کرد و حق هم این است که رواج پیدا کند، چون علوم قرآنی تنها منحصر به حفص نیست.

■ در بخشی از بحث شما اشاره ای به تلاوت قاریان مصری داشتید، در میان قاریان مشهور کدام را فنی تری می دانید و تلاوت کدام قاری را بیشتر دوست دارید؟
قراء مصری متأسفانه بیشتر دنبال الحان و صوت قرآن هستند و برای این که صوتشان به لحاظ موسیقایی در جای خودش بنشیند، خیلی از قواعد تجویدی را زیر پای می گذارند که کاملاً خلاف خواسته صاحب شریعت است، چون ابتدا تجوید لازم است و فرع بر آن زینت قرآن که صوت و لحن است. به نظر من، قراء مصری کاری برای قرائت در ایران نکرده اند جز این که یک مشت صوت و لحن آورده اند که بچه های ما از هدف اصلی که باید برای رضای خدا، قرآن بخوانند و توجه به مفاهیم و معانی داشته باشند، دور شده اند و انحرافی است که در بین بچه ها ایجاد شده. به هر حال در میان قراء مصری من «خلیل الحصری» را انتخاب می کنم که قرآن را به نحو صحیحی می خواند و به ویژه مرتلی که می خواند، واقعا نمره یک دارد.

■ در میان قاریان ایرانی چی، کدام فنی تر و زیباتر می خوانند؟
آقای «ابدی» هست که البته الان نمی خواند و معلم قرآن است. آقای «صدیق» هست که واقعا قرآن را صحیح و با لحن منشاوی می خواند و با قرائت های مختلف آشنا است. منتها خودشان را مطرح نمی کنند، بعضی ها که یک حفص و دو تا ادغام و غیره و ذلک یاد گرفته اند و می توانند یک لحنی را پیاده کنند، مرتب در رادیو و تلویزیون می خوانند در حالی که اغلب، قرائت های مختلف را بلد نیستند. یکی از قاریان خوب دیگر آقای «کرمی» است که به جلسات ما می آمد و به قول خودش استفاده کرد از این جلسات، اما من ندیدم در قرائت هایی که می خواند، این اختلاف قرائت ها را پیاده کند برای دیگران.

■ شما به خارج از کشور هم برای امور قرآنی سفر داشتید؟
من سفر خارجی نداشتم. فقط یکبار ما را به سوریه به عنوان داور فرستادند که آقای کرمی هم به عنوان قاری با ما بود که در همان مسابقه اول شد. البته یک بار دیگر قبل از انقلاب هم ما را فرستادند به تونس که جشنی به مناسبت میلاد پیامبر (ص) برگزار می شد.

■ خاطره ای هم از این سفرها دارید؟
خاطره خاصی ندارم طبق معمول دنبال خاطره نبودم.

■ از جلسات قرآنی داخل کشور چی؟
از جلسات، خاطره، خیلی دارم. هر قدر که بچه ها رشد کردند برای ما خاطره

بوده. مثل آقای «محمد تقی مروت» اولین نفری بود از ایران که در مالزی اول شد. در مالزی، یک قرآن دست نویس به روایت «ورش» بود که در پشت آن یک لوح هایی قرار داشت که هر کس که اول می شد لوحش را ضبط می کردند. آن سال که آقای مروت اول شدند، این قرآن را به همراه رحلش به او دادند و آورد ایران مثل کاپ های ورزشی. ایشان آمدند در جلسه و آن را گذاشتند جلوی من و گفتند این حق شماست و گفتند که ما هر چی داریم از شما داریم و یک سری تعارف و ... من گفتم، نه و شما باعث افتخار مذهب تشیع هستید و باعث شدید که دیگران بفهمند که شیعیان هم می توانند قرآن را به این زیبایی بخوانند. این بزرگترین خاطره ای است که دارم.

■ استاد جلساتتون هنوز ادامه داره؟

بله و از خدا خواسته ام که در پای رحل قرآن، جان به جان آفرین تقدیم کنم. جلسات شب های دوشنبه ما را آقای ابدی در مسجد اکباتان اداره می کند و صبح های جمعه هم در مسجد حجت ابن الحسن میدان سهروردی، خودم جلسه دارم و از ساعت پنج تا ۱۰ - ۱۰/۳۰ صبح، آن جا هستم و جلسات ماه مبارک ما هم در مسجد شیخ فضل الله نوری پشت پارک شهر برقرار است که نصف جلسه قرائت حفص و نصف جلسه به قرائت های دیگر است.

■ در زندگی برای هر کسی مشکلاتی ایجاد می شود و به دنبال ملجاء و پناه گاهی می گردد، شما در مشکلات به کدام آیات قرآن پناه می برید و با آن به آرامش می رسید؟

تمام قرآن برای من تداعی است، چه اخبار گذشتگان که این ها چه سختی ها و مرارت هایی کشیده اند تا توانسته اند دین حق را اشاعه بدهند و حق را در جای خود بنشانند و تمام پیامبران که اخبار آن ها در قرآن آمده است، برای همین عنوان آمده اند. قرآن برای تسلی خاطر پیامبر (ص) آمده است ولی برای تسلی خاطر ما هم مفید است و می توانیم در مشکلات زندگی - انشاء الله - از راه منحرف نشویم، آیات قرآن آموزنده است و از آن جا که رزق و روزی در دست خدا است، او به بندگانش به قدر توانشان اضافه می کند.

ما جز قرآن تمسکی به چیز دیگری نداریم، البته قرآن در کنار اهل بیت (ع) که مفسر حقیقی قرآن هستند مانند وجود امیرالمؤمنین (ع) و سایر معصومین (ع). قرآن، شافع مشفع است و هر چه طلب کنیم در این دریای موج وجود دارد که باید غواصی کنیم و پیدا کنیم. ما هم انشاء الله در صدد این معانی هستیم.

■ به عنوان سنوال آخر از این که مسئولان فرهنگی و قرآنی، بهای لازم را به پیشکسوتان قرآنی نمی دهند، ناراضی نیستید؟

اولین گله من از اداره اوقاف است که آن گونه که قدر و اهمیتی برای قاریان باید قائل باشد تا آن جا که من اطلاع دارم، نداشته اند. این همه هزینه می کنند که مسابقات جهانی برگزار شود که گمان نمی کنم در ترقی قرائت قرآن ایران تاثیر چندانی داشته باشد. زمانی که بچه های ما در کشورهای دیگر اول می شوند، آن قدر که به ورزشکارانی که در صحنه های بین المللی مقام می آورند، اهمیت می دهند، به قاریان قرآن اهمیت نمی دهند و این ها اغلب زندگی معمولی خودشان را دارند و اگر هم نبوغی دارند خودشان به دست آورده اند و نهادی آن ها را رشد نداده است. البته این را اضافه کنم که یک شب در ماه مبارک رمضان، جلسه ای با حضور قاریان در محضر رهبر انقلاب که خداوند بر توفیقاتشان بیفزاید، تشکیل می شود و قاریان از سراسر کشور می آیند و در محضر ایشان، قرآن می خوانند و این تشویقات ایشان بسیار بسیار موثر است، همچنین سخنان ایشان به خصوص در باره اختلاف قراءات که به بچه ها توصیه کردند که شما فقط خودتان را به حفص قانع نکنید، بروید قرائت های دیگر و علوم قرآنی را یاد بگیرید.

استاد مولایی از نگاه صاحب نظران و فعالان قرآنی

- ◆ استاد مولایی یک معلم به تمام معنا است استاد مولایی یکی از برترین استادان فنون قرائت است
- ◆ استاد مولایی نمونه بارزی از اخلاق قرآنی است
- ◆ استاد مولایی دارای اطلاعات بسیار بالایی در حوزه علوم قرآنی است
- ◆ استاد مولایی بنیان گذار آموزش اختلاف قرائت و حفظ قرآن در ایران است
- ◆ شاگردان استاد مولایی در شناساندن ایشان به جامعه موفق نبوده اند
- ◆ «مولایی» از برجسته ترین استادان قرائت ایران در قرن اخیر است
- ◆ ورود استاد مولایی به مباحث قرآنی، محققانه و عالمانه است
- ◆ آموزش مفاهیم قرآنی در کنار آموزش قرائت از ویژگی های کلاس های استاد مولایی است
- ◆ استاد مولایی تنها آموزش دهنده ۱۴ طریق قرائت قرآن در کشور است
- ◆ قرائت به سبک نوین در ایران مدیون زحمات استاد مولایی است
- ◆ استاد مولایی، عنوان «اکبر القراء» را از رهبر معظم انقلاب گرفته است
- ◆ استاد مولایی باروش های تشویقی شاگردان را به یادگیری قرآن ترغیب می کرد
- ◆ دقت نظر و ریز بینی در علوم قرآنی از ویژگی های استاد مولایی است
- ◆ ادب و متانت استاد مولایی، مثال زدنی است
- ◆ جلسات قرآنی استاد مولایی باعث شکوفایی فن قرائت قرآن در کشور شده است
- ◆ جلسات آموزش قرائت قرآن استاد مولایی یکی از معتبرترین جلسات کشور است
- ◆ استاد مولایی از شخصیت های بلامنازع قرآنی کشور است
- ◆ استاد مولایی نخستین پیشکسوت قرائت قرآن در ایران است
- ◆ معرفی استاد مولایی به جامعه از وظایف شاگردان ایشان است
- ◆ استاد مولایی باید به عنوان چهره ماندگار قرآنی معرفی شود
- ◆ ابتکار و خلاقیت استاد مولایی در فنون قرائت کم نظیر است
- ◆ رفتار مشفقانه با شاگردان؛ بارزترین ویژگی استاد مولایی

استاد مولایی یک معلم به تمام معنا است

کشور به حضور استاد مولایی در جلسات طبع و نشر قرآن اشاره و اظهار کرد: اکثر قاریان قرآن کریم با شناخت از استاد مولایی و حضور در جلسات وی خود را از شاگردان او می‌دانند. عبدالرسول عبایی، از مولایی به عنوان یکی از اساتید الگو و نمونه یاد کرد و افزود: در حیطه آموزش قرآن، ابتدای راه، تلاوت قرآن است ولی هدف چیز دیگری است که استاد با کردار و رفتار عملی به قرآن‌آموزان آموزش می‌دهد.

داورین المملی مسابقات قرآنی با اشاره به جاری شدن کلام الهی در حنجره قاری قرآن و اثر بخش بودن زیبایی صوت در صورت همراه بودن با تقوا، تصریح کرد: هنگامیکه درس استاد همراه با آموزش تقوا باشد و فرد به آنچه آموزش می‌دهد پایبند باشد و حس کند نماینده گفتار خداست، آن وقت است که الگوی دانش‌آموزان خود شده و زیبایی آموزش‌هایش دوچندان می‌شود.

وی، مولایی را یک فرد الگو دانست گفت: معلم قرآن کسی است که محتوای قرآن در ذهن و روح او حاکم باشد و شاگردانی را تربیت کند که به هدف قرآن و علم قرائت دست پیدا کنند و تنها در حیطه قرائت، به عرضه کردن صدایشان نپردازند. عبدالرسول عبایی درباره ویژگی‌های اخلاقی استاد مولایی گفت: وی همیشه مشغول دعا، نماز و انجام مستحبات است، هرگز دخالت در امور دیگران و غیبت نمی‌کند و انسان بسیار ارزشمندی است.

استاد مولایی یک معلم به تمام معنا است و شاگردانش به واسطه اخلاق شایسته و علم و فضایل حسنه اخلاقی جذب او شده و هر روز علاقه‌مندانش بیشتر می‌شوند

گروه فعالیت‌های قرآنی: معلم برای دانش‌آموزان جان می‌گذارد و استاد مولایی یک معلم به تمام معنا است که توانسته شاگردانش را با اخلاق پسندیده و علم جذب قرآن کند.

«عبدالرسول عبایی» از داوران بین‌المللی مسابقات قرآنی در گفت‌وگو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا) با بیان این مطلب تأکید

کرد: استاد مولایی مردی فاضل، پرهیزگار و با تقوا هستند و در نشست‌هایی که به واسطه داوری در کشورهای مختلف داشتیم چیزی جز لطف و محبت از این مرد بزرگوار ندیدم. وی در ادامه تصریح کرد: استاد مولایی یک معلم به تمام معنا است و شاگردانش به واسطه اخلاق شایسته و علم و فضایل حسنه اخلاقی جذب او شده و هر روز علاقه‌مندانش بیشتر می‌شوند. استاد عبایی از داوران و مدرسان برجسته قرآن

استاد مولایی یکی از برترین استادان فنون قرائت است

کرد و خیلی از افرادی که امروز استاد قرآن هستند با تشویق‌های ایشان به این مقام رسیده‌اند.

وی در ادامه تصریح کرد: در آن زمان این طور نبود که قاریان برای تلاوت قرآن پول و یا سکه بگیرند اما استاد

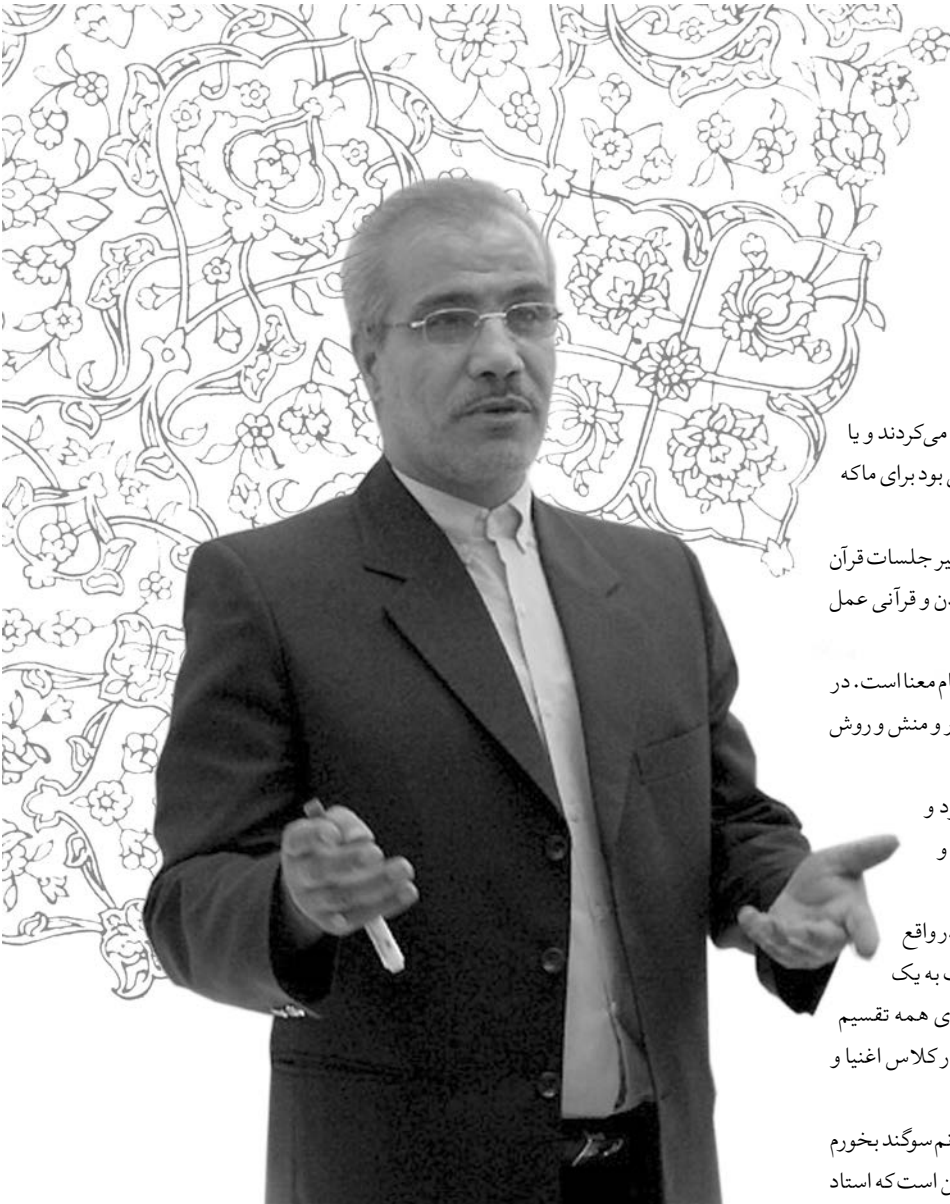
کریم در گفت‌وگو با خبرگزاری قرآنی ایران (یکنا)، با بیان این مطلب افزود: استاد مولایی فردی بود که به جای پول گرفتن برای ترویج و توسعه فعالیت‌های قرآنی تلاش فراوان کرد و چه به صورت قلمی، چه به صورت مالی و چه به صورت قدمی برای توسعه فعالیت‌های قرآنی فعالیت

گروه فعالیت‌های قرآنی: مانند استاد مولایی در فنون قرائت انگشت‌شمار در کشور وجود دارد و به جرأت می‌توان گفت؛ یکی از برترین استادان فنون قرائت است.

«بنیادی» استاد و داور صوت و لحن قرآن

مولایی برای جلسات از سرمایه خودشان پول داده و جلسات را اداره می‌کردند و یا حتی برای تشویق قرآن‌آموزان سکه اهدا می‌کردند. در واقع این درسی بود برای ماکه این استاد به جای اینکه پول مطالبه کند، پول خرج می‌کردند.

بنیادی در ادامه یادآور شد: استاد مولایی پیر قرائت، پیر مدرسان و پیر جلسات قرآن در کشور است. ۸۰ سال قرآنی زیستن، قرآنی نگاه کردن، قرآنی شنیدن و قرآنی عمل کردن نتیجه عمر گرانبهای این استاد است.

ابن پژوهشگر قرآنی در ادامه، گفت: ایشان یک فرد ثابت قدم به تمام معنا است. در واقع عدم تزلزل، عدم تغییر پذیری، ثبات در رفتار، استقامت در گفتار و منش و روش از جمله ویژگی‌های اخلاقی ایشان است.

این استاد قرآنی نظم را از دیگر ویژگی‌های استاد مولایی برشمرد و افزود: استاد مولایی همیشه در جلسات خود صادق‌الوقت بود و جلسات ایشان همیشه سرساعت و روی نظم برگزار می‌شد.

وی استاد مولایی را نمونه بارز اخلاق قرآنی دانست و تصریح کرد: در واقع ایشان نگاه قرآنی و اخلاق قرآنی داشت و من هرگز ندیدم در جلسات به یک نفر مثلاً قاری برتر توجه ویژه داشته باشد، در کلاس نگاهش را برای همه تقسیم می‌کرد، هنر جلسه‌داری از ویژگی‌های ایشان است، استاد مولایی در کلاس اغنیا و ضعفا را با یک چشم نگاه کرده و تفاوتی میان آنها قائل نیست.

وی گفت: نکته دیگر علم استاد مولایی است، من به جرأت می‌توانم سوگند بخورم که مثل استاد مولایی در فنون قرائت انگشت‌شمار داریم. نظر من این است که استاد

بی بدیل و بی نظیر است، به ویژه حساسیت ایشان در ارائه درس به ویژه نکات تفسیری بی‌مانند است.

این استاد قرآنی یادآور شد: استاد مولایی در فعالیت‌های قرآنی همیشه خط‌شکن است. مثلاً استاد مولایی با تمام قدرت و توان جلسه اختلاف قرائت را که یک هنر است، هم مکتوب و هم به صورت شفاهی تدریس می‌کنند و در حال حاضر شاگردهایی دارند که در فن قرائت به مراحل بین‌المللی رسیده‌اند.

وی اظهار کرد: یکی دیگر از شاخصه‌های استاد مولایی، ایجاد زمینه استاد شدن برای شاگردان است، در واقع وقتی شاگردان به سطح خاصی می‌رسند، استاد به آنها امر می‌کند که کلاس بگذارند.

بنیادی حافظه قوی را از ویژگی‌های این استاد بزرگ ذکر کرد و گفت: استاد مولایی ادعیه جوشن کبیر، کمیل و... را از حفظ بوده و به ویژه در ماه مبارک رمضان در کلاس قرائت می‌کند. البته استاد در مواقع دیگر نیز تمام اشعاری که استفاده می‌کند مطابق با آیات و روایات است.

وی تصریح کرد: خوش بیان بودن و بیانات توأم با هوشمندی از دیگر ویژگی‌های اخلاقی استاد مولایی است در واقع ایشان مخاطبان را انسان‌های فهیمی می‌داند، به همین جهت هرگز رفتار مکروهی از ایشان ندیدیم، در واقع لطف و محبت، صلابت، مروت و رحمت، گذشت و عفو نسبت به افراد از ویژگی‌های استاد بوده و اگر فردی امری را رعایت نمی‌کرد، اغماض می‌کرد.

«بنیادی»:

در آن زمان این طور نبود که قاریان برای تلاوت قرآن پول و یا سکه بگیرند اما استاد مولایی برای جلسات از سرمایه خودشان پول داده و جلسات را اداره می‌کردند و یا حتی برای تشویق قرآن‌آموزان سکه اهدا می‌کردند. در واقع این درسی بود برای ماکه این استاد به جای اینکه پول مطالبه کنند پول خرج می‌کردند

این استاد قرآنی در ادامه به ارتباط ایشان و شاگردانشان با خارج از کشور اشاره کرد و گفت: مراد استاد و شاگردانشان با مجموعه خارج از ایران و ارتباطات درون کشوری و برون کشوری ایشان، بسیار حایز اهمیت است، وی اولین استادی است که با جامعه مصر ارتباط داشت و هم از درون، وضعیت آموزش قرآن را ارزشیابی می‌کرد و هم از بیرون این ارزشیابی صورت می‌گرفت، در واقع با

این کار، شاگردان روز به روز با انگیزه‌تر می‌شدند.

وی در ادامه به مردم‌داری و دستگیری از افراد توسط استاد مولایی اشاره کرد و افزود: ایشان با تشکیل صندوق قرض‌الحسنه احمدیه به حمایت از افراد می‌پرداخت. در واقع افرادی از جامعه قاریان و افرادی که توسط استادان و شاگردان‌شان معرفی می‌شدند، کمک مالی می‌کرد.

وی در پایان به جلسه گردانی استاد اشاره کرد و افزود: استاد مولایی در برگزاری کلاس‌ها خیلی مرتب و منظم است، در واقع با تقسیم‌کار، مسئول تقسیم رحل، قرآن و... مشخص بوده و پیش از حضور ایشان در کلاس همه چیز مهیاست که این نشانه مدیریت پشت پرده استاد است و هیچ‌کس هم از آن تخطی نمی‌کند. همچنین اگر ذکری بی‌مورد در کلاس گفته شود و یا تشویق نابجایی صورت بگیرد و یا کوچک‌ترین مکروهی انجام شود، استاد سریع تذکر می‌دهد، در واقع وی در جلسه گردانی بسیار قوی و غنی است.

عباس میرداماد: استاد مولایی نمونه بارزی از اخلاق قرآنی است

فاش کردن بسیاری از فعالیت‌ها و خدمات اجتماعی و خیرخواهانه‌ی ایشان را ندارم تنها به بخشی از خدمات و فعالیت‌های خیرخواهانه وی بسنده می‌کنم و همچنین افرادی چون استاد مولایی که دارای رفتارهای مفید و پراندیش باشند، کم است بنابراین باید قدر و منزلت گوهرهایی این چنین را به موقع بدانیم و آنها را دریابیم.

میرداماد درباره نحوه‌ی آشنایی و حضورش در جلسات قرآنی استاد مولایی افزود: آشنایی من با استاد مولایی به سال ۱۳۵۱ که حدوداً ۱۰ ساله بودم، باز می‌گردد و از آن زمان تاکنون توفیق حضور در کنار ایشان و بهره‌گیری از تبحر، تجربیات و معلومات قرآنی او را یافته‌ام و در حال حاضر نیز استاد مولایی صبح‌های جمعه هر هفته در مسجد حجت‌ابن‌الحسن (عج) واقع در محله سهروردی شمالی مشغول برپایی کلاس‌های قرآنی است.

وی در پاسخ به این سؤال که چرا استادانی چون استاد مولایی، قیم، مرحوم اربابی و... به فراموشی سپرده می‌شوند؟ گفت: متأسفانه در کشور ما برخلاف کشورهای اسلامی دیگر جایگاه فعالان قرآنی همچون قاریان، مفسران، ناشران، مترجمان و دیگر افرادی که در حوزه قرآنی تلاش می‌کنند، مشخص و معلوم نیست و به لحاظ اینکه نوعاً افرادی که در این حوزه شروع به فعالیت می‌کنند البته با توجه به خدمات فراوان و موثری که ارائه می‌کنند تدریجاً کم‌رنگ و رفته رفته با گذشت زمان به فراموشی سپرده می‌شوند.

میرداماد یادآور شد: افرادی نظیر استاد مولایی احکام قرآنی را سینه به سینه حفظ و به ما منتقل کرده‌اند و این نشان از تلاش عده‌ای زیادی در این مسیر است اما متأسفانه نام و یادِی از آنها بر جانمانده و شجره‌ای که گویای فعالیت گسترده فعالان قرآنی از ابتدا تاکنون باشد، تهیه و ثبت نشده است و این نشان از بی‌توجهی به این جریان است بنابراین سازمان‌ها و نهادهای قرآنی باید اعتبار و بودجه مناسبی برای این موضوعات در نظر بگیرند.

وی درباره ارائه الگوهای مناسب قرآنی به جامعه اظهار کرد: تاکنون در جامعه الگوپروری و الگوسازی قرآنی صورت نگرفته و نهادی نیز اشتیاقی برای چنین موضوعاتی از خود بروز نمی‌دهد و شوق و جذب‌ه لازم نیز برای فراگیری در جامعه ایجاد نمی‌شود و کسانی مانند استاد مولایی و سایرین که به قرآن پرداخته‌اند، بر اساس ذات و اعتقاداتشان بوده است.

این قاری بین‌المللی قرآن کریم یادآور شد: بسیاری از افرادی که وارد فضای قرآنی شده‌اند ولی فقط برای مدتی اندک از این فضای معنوی شاد شده و به دلیل پاره‌ای از مسائل به ویژه مشکلات مالی و اقتصادی توان حرکت در این مسیر را نداشته و کم‌کم از جریان برنامه‌های قرآنی دور شده‌اند و متأسفانه نتوانستیم افرادی را که بسیار با استعداد و دارای بار علمی قرآنی بالا بی‌نیز بودند را حفظ کنیم.

میرداماد تصریح کرد: برای فعالان قرآنی و افرادی که در این حوزه فعالیت می‌کنند باید در ساختار حکومتی که نظام کشور نیز اسلامی است جایگاه ویژه‌ای تعریف و در نظر گرفته شود و بودجه و اعتبار ویژه‌ای نیز برای تامین نیازهای جامعه قرآنی و خادمان قرآنی تعریف شود تا افرادی چون قاریان، مفسران، حافظان و غیره فرصت بیشتری بر ایجاد آثار در زمینه و حوزه‌های قرآن بیابند تا تأثیرات عمیق‌تری بر جامعه داشته باشند.

میرداماد یادآور شد: رکن اصلی و اساسی در پرداختن به قرآن، ابتدا آگاهی دادن به مردم درباره قرآن است، متأسفانه برخی از مردم قرآن را صرفاً فقط یک کتاب مذهبی می‌دانند و برای برخی از موارد همچون استفاده از آن بر سر مزارها، سر سفره عقد، توسل

گروه فعالیت‌های قرآنی: استاد مولایی چه از لحاظ شخصیت باطنی و دورنی و چه از نظر شخصیت اجتماعی، قرآنی و فرهنگی، نمونه بارزی از اخلاق قرآنی است.

«سید عباس میرداماد»، استاد و قاری بین‌المللی قرآن کریم در گفت‌وگو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، با بیان این مطلب اظهار کرد: استاد مولایی چه از لحاظ شخصیت باطنی و دورنی و چه از نظر آداب فردی، انسانی بسیار وارسته است، ایشان با بهره‌گیری از کلام به طور ادیبانه و به میزان مشخص از برگویی دوری می‌کند؛ در عرض این سی و پنج‌سالگی که در محضر این استاد بزرگوار بودم هرگز تهاجم کلامی از او ندیده‌ام.

وی درباره شخصیت اجتماعی استاد مولایی افزود: استاد مولایی از نظر جایگاه اجتماعی از سوی هر قشری نه تنها به عنوان معلم و مفسر قرآنی بلکه به عنوان بانی امور خیر مورد احترام هست چراکه این استاد همیشه بین مردم حضور دارد و در مجموعه‌ی امور خیریه بسیار فعالیت دارد و ایجاد صندوق قرض الحسنه «نیکان» در سال ۱۳۵۴ که با همکاری مجمع قاریان قرآن کریم انجام شد، نمونه‌ای از اقدامات خیرخواهانه استاد مولایی است

و این صندوق تاکنون منشا بسیاری از خیرات است که نثار مردم شده است.

این استاد قرآنی درباره شخصیت قرآنی و فرهنگی استاد مولایی توضیح داد و گفت: استاد مولایی علاوه بر معلم، استاد و مفسر در حوزه قرآنی، با تمام وجود دارای اخلاق قرآنی نیز هست؛ برخورد‌های استاد مولایی چه از لحاظ همنشینی، گفتاری و کلامی و حتی برخورد‌هایی در حد نگاه با اطرافیان، برگرفته از آموزه‌های قرآنی است؛ هرکس با استاد مولایی همنشینی یا برخورد داشته باشد ایشان را فردی آرام، بامنش و انسانی با رفتار و سلوک قرآنی خواهد یافت

گفتاری و کلامی و حتی برخورد‌هایی در حد نگاه با اطرافیان، برگرفته از آموزه‌های قرآنی است؛ هرکس با استاد مولایی همنشینی یا برخورد داشته باشد ایشان را فردی آرام، بامنش و انسانی با رفتار و سلوک قرآنی خواهد یافت.

میرداماد درباره شاخصه‌های اخلاقی استاد مولایی که برگرفته از آموزه‌های قرآنی است، یادآور شد: نکته مهمی که می‌خواهم بدان اشاره کنم این است که از ویژگی‌های برجسته استاد مولایی برای من که حدود ۳۵ سال است وی را می‌شناسم، دوری و پرهیز از غیبت کردن است تاکنون کلامی غیرمتعارف و بی‌وزن از استاد نشنیده‌ام، استاد مولایی را هرگز فردی ریاکار نمی‌باید، هرگز کلمه‌ای که جنبه تظاهر و ریاکارانه دارد از ایشان نخواهید شنید زیرا تاکنون به لطف و الطاف الهی و عنایت قرآن نیازی به اعمالی چنین نداشته است.

وی تأکید کرد: این استاد قرآنی انصافاً انسانی مهرورز که جزء خصوصیات اخلاقی ذاتی وی است، رفتاری انسانی و به دور از ریا دارد؛ استاد مولایی برای رسیدگی به امور مختلف و رفع مشکلات مردم، مجدانه تلاش می‌کند و از تشکیل اجماع برای ارائه خدمات انسانی به مردم کوتاهی نمی‌کند و به لحاظ اینکه اجازه

سید «عباس میرداماد»:
استاد مولایی علاوه بر معلم، استاد و مفسر در حوزه قرآنی، مخلوق به اخلاق قرآنی نیز هست یعنی عامل به قرآن و مطلع به احکام قرآنی است؛ برخورد‌های استاد مولایی چه از لحاظ همنشینی، گفتاری و کلامی و حتی برخورد‌هایی در حد نگاه با اطرافیان، برگرفته از آموزه‌های قرآنی است؛ هرکس با استاد مولایی همنشینی یا برخورد داشته باشد ایشان را فردی آرام، بامنش و انسانی با رفتار و سلوک قرآنی خواهد یافت

افرادی چون
مرحوم

«غفاری» که در
زمینه قرآن بسیار
تلاش کرد و اگر اذانی
که از او به جا مانده از

صد او سیما پخش نمی شد، به طور کامل به فراموشی
سپرده می شد و این نشان از مشخص نبودن جایگاه
جامعه قرآنی و فعالان قرآنی در کشور است.

میرداماد درباره تبدیل جامعه قرآنی به یک تشکیلات عظیم گفت:

جامعه قرآنی را باید به یک تشکیلات قوی و کلان اقتصادی و سیاسی بدل
کرد و به همین جهت دولت می تواند با به کارگیری تجربیات و تبحر مطلعان
به علوم قرآنی که تسلط کافی و کامل به این موضوعات دارند به اهداف آن در
جهت ارتقا به آن جامه عمل بپوشانند تا فعالان قرآنی امیدوارانه به ترویج و اشاعه
فرهنگ قرآنی در جامعه بپردازند.

وی درباره حضور و تلاوت قاریان در همایش و مراسم مختلف یاد آور شد: از ابتدای
انقلاب تا کنون شاهد حضور قاریان و تلاوت آنها در آغاز برنامه هایی چون سمینارها،
همایش ها و غیره هستیم که این موضوع گاهی بین مردم سنت شده و تا زمانی که قاری در
مراسم حضور نیابد همه عوامل اجرایی و حاضران در انتظار و تب و تاب حضور قاری
هستند و این نشان از اهمیت وجود قاری قرآن کریم دارد البته نکته مهم این است که بعد
از تلاوت، خستگی فیزیکی که بر قاری عارض می شود وی برای چند لحظه استراحت،
در یکی از جایگاه ها قرار می گیرد

استاد و قاری بین المللی قرآن کریم:

در حال حاضر اطراف تهران پر از شهرک های
اقماری شده و سازمان اوقاف و امور خیریه نیز
می تواند با اقدامی اساسی و اصولی با توجه به
موقوفات زیادی که در اختیار دارد شهرکی برای
جامعه قرآنی با پلاک و اسم برای فعالان قرآنی
ایجاد کند و با ایجاد مجموعه شهر قرآنی دغدغه
مسکن خادمان، قاریان، حافظان و دیگر افراد فعال
در حوزه قرآنی را برطرف کند

ولی توسط عوامل اجرایی از
جایگاه دور و در انتظار به قسمت
و بخش انتهای سالن برگزاری
مراسم راهنمایی می شود؛ از این
بی ادبی ها و بی ملاحظگی ها
بیزارم، چگونه می توان به
الگوپوری پرداخت من اگر
خودم اشتیاق ذاتی به قرآن
نداشتم با چنین برخوردهایی
فضا را تغییر می دادم در حالی که
بسیاری از قاریان و فعالان قرآنی

از سطح سواد و علم بالایی برخوردار هستند؛ همین مطلب موجب شد تا من در محافل
این چنین حاضر نشوم.

میرداماد درباره استاد قیم (پدر تواسیح ایران) نیز اظهار کرد: استاد قیم انسانی
گرم، خوب، صمیمی، بی تکبر، رفیق خوب برای دوستانش است در منزلش
همیشه برای پذیرایی از قاریان با توجه به کهولت سنش باز است؛ استاد قیم همراه
همسر گرمایش در نهایت لطف و محبت به بهترین نحو از مهمانش پذیرایی
می کند و با مزاح و طنز موجب مسرت و شادی اطرافیان می شود.

این استاد قرآنی درباره خدمات استاد قیم به جامعه قرآنی یاد آور شد: استاد
قیم در رشته های صوت و لحن و نغمات قرآنی از تبحر فراوانی برخوردار است و به
میزانی که کم هم نبود موجب رشد قاریان مرتبط با وی در این زمینه شده است و
همچنین قابل احترام بسیاری از قاریان و شیوخ مصر بوده و فراموش شدن استاد قیم
به عدم شناخت دوستان از وی باز می گردد و همین عدم شناخت افراد موجب
توقعات نا به جا آنها نیز می شود در حالی که باید توقعات تعریف و اطلاعات لازم
در باره آن جمع آوری شود تا به درستی و به جا به نتیجه گیری در باره موضوع مورد نظر
پرداخت.

جستن به آن، سرگرفتن در لیالی قدر و گاهی نیز بنیان قسم خوردن، به کار می برند؛ قرآن
به یک کتاب مقدس تبدیل شده در حالی که قرآن بنیان صدور احکام در باره مراتب
مختلف انسانی است و زمانی که آیه به آیه این کتاب آسمانی را مطالعه می کنید حتی
زمانی که دفاع از حریم را بیان می کند و تأکید بر دفاع می کند همانجا نیز مراتب انسانی را
فراموش نمی کند و می فرماید: «اگر دیدید که دشمن در مقابل شما، جایگاه خود و شما
را باور کرد به مسالمت رفتار کنید» آموزه ها، فرامین و دستورات این کتاب نشان از مبنای
اشتراک انسانی آن است.

این قاری بین المللی قرآن کریم در ادامه افزود: امروزه برای ترویج فرهنگ قرآنی در
راستای مقابله با تهاجم فرهنگی و جلوگیری از پیشرفت آن باید هزینه کرد بنابراین
می توان با توانمند کردن جامعه قرآنی و حمایت و پشتیبانی مالی و معنوی این جامعه از
رشد و توسعه فرهنگ غربی در کشور جلوگیری کرد.

جامعه قرآنی را باید به یک تشکیلات قوی و کلان بدل کرد و به همین جهت دولت
می تواند با به کارگیری تجربیات و تبحر مطلعان به علوم قرآنی که تسلط کافی و کامل به
این موضوعات دارند به اهداف آن در جهت ارتقا به آن جامه عمل بپوشانند تا فعالان
قرآنی امیدوارانه به ترویج و اشاعه فرهنگ قرآنی در جامعه بپردازند

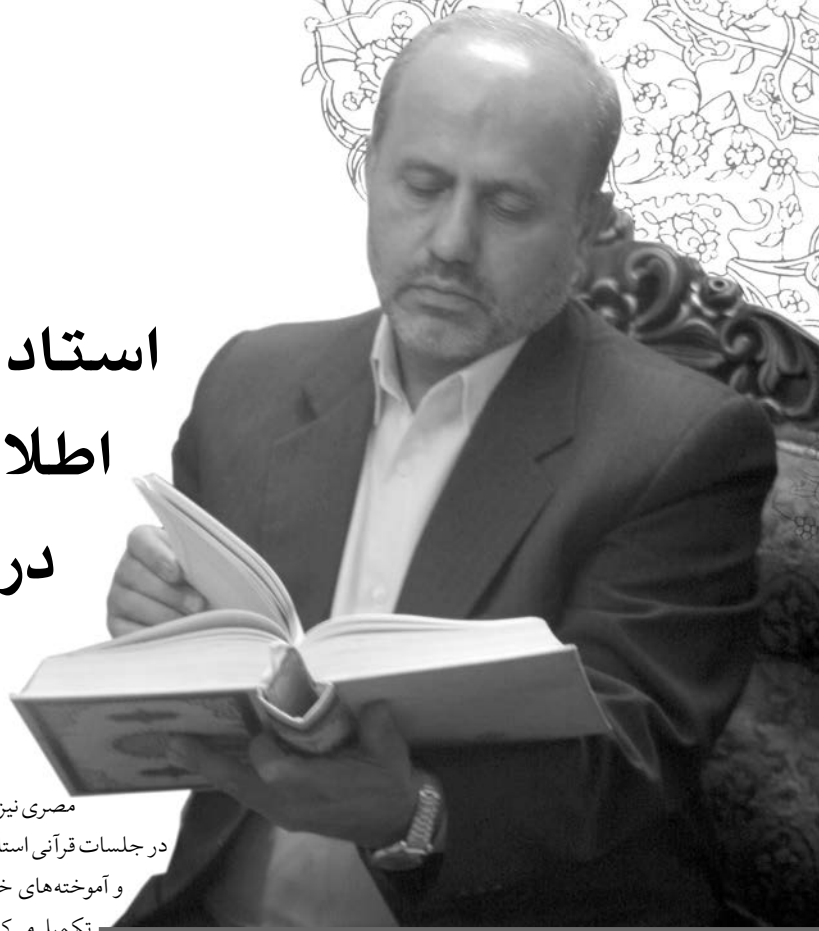
وی تصریح کرد: در حال حاضر اطراف تهران پر از شهرک های اقماری شده و
سازمان اوقاف و امور خیریه می تواند با اقدامی اساسی و اصولی با توجه به موقوفات
زیادی که در اختیار دارد شهرکی برای جامعه قرآنی با پلاک و اسم، برای هر فعال
قرآنی ایجاد کند و با ایجاد مجموعه شهر قرآنی دغدغه مسکن خادمان، قاریان،
حافظان و دیگر افراد فعال در حوزه قرآنی را برطرف کند چرا که اکثر فعالان قرآنی در
این حوزه دچار بحران هستند.

این استاد قرآنی تأکید کرد: فعالان و خادمان قرآنی چگونه می توانند با داشتن
مشکلات متعدد روزمره، در زمینه قرآنی رشد و ارتقا داشته باشند و در حوزه قرآنی به
فعالیت چشم گیر بپردازند؟ بنابراین ما هیچ وقت شایستگی نهادینه کردن موضوعات
قرآنی برای مردم را نخواهیم یافت و با گذشت زمان این موضوعات کم رنگ می شود و

و نیز عضو هیئت مدیره استاد ابراهیم مولایی

استاد مولایی دارای اطلاعات بسیار بالایی در حوزه علوم قرآنی است

توانسته‌اند راه ایشان را ادامه دهند گفت: تا اندازه‌ای شاگردان ایشان توانسته‌اند راه ایشان را ادامه دهند، استاد شاگردان بسیاری را آموزش دادند و در حال حاضر هم شاگردان بسیاری را تعلیم می‌دهند.

این داور قرآنی ادامه داد: استاد مولایی در تدریس از روش سنتی استفاده می‌کرد و شاگردان ایشان در حال حاضر روش‌های استاد را در کلاس‌های قرآن با تلفیق از روش‌های جدید و سنتی آموزش می‌دهند.

وی در ادامه به روش تدریس استاد مولایی اشاره کرد و افزود: برخی از اساتید جلسات خود را پای تخته و به صورت تئوری برگزار می‌کنند و بعد از این دوره به سراغ آموزش عملی قرآن کریم می‌روند در حالی که استاد مولایی دو دوره تئوری و عملی را همزمان با هم آموزش می‌داد و از شاگردان نیز به همین دو روش آزمون می‌گرفت.

ابوالقاسمی، منظور از سنتی بودن کلاس‌های استاد را این‌گونه تعریف کرد که: سنتی بودن کلاس‌های قرآنی استاد به این دلیل بود که در کلاس‌ها به صورت سنتی مسجیدی آموزش داده می‌شد و یا به نوعی ایشان به صورت مکتب‌خانه‌ای به تدریس علوم قرآنی می‌پرداخت.

محمد رضا ابوالقاسمی در پایان اظهار کرد: ایشان همیشه با بزرگواری با اشخاص برخورد کرده و اگر نوجوانی در جلسه‌ی ایشان حضور داشت باروی خوش و دید مناسب به این نوجوان نگاه می‌کرد و با دادن جوابی و هدایا نوجوانان را به شرکت در کلاس‌های قرآنی ترغیب کرده تا مسائل قرآنی را دنبال کنند.

مصری نیز زمانی که به ایران می‌آمدند در جلسات قرآنی استاد مولایی شرکت می‌کردند و آموخته‌های خود را با آموزش‌های استاد تکمیل می‌کردند.

ابوالقاسمی، در ادامه درباره‌ی الگو برداری شاگردان استاد از ایشان گفت: البته افرادی که در جلسات قرآنی استاد مولایی شرکت می‌کردند استاد را به چشم یک الگو می‌دیدند و رفتار ایشان را سرلوحه زندگی خویش قرار می‌دادند.

وی تصریح کرد: اگر بخواهیم سازمان‌ها و دارالقرآن‌ها

استاد مولایی در تدریس از روش سنتی استفاده می‌کرد و شاگردان ایشان در حال حاضر روش‌های استاد را در کلاس‌های قرآن با تلفیق از روش‌های جدید و سنتی آموزش می‌دهند

را در رابطه با مسائلی که در حال حاضر در کشور می‌گذرد در نظر بگیریم این سازمان‌ها سلیقه‌ای برای خودشان دارند که این سلیقه‌ها ضد و نقیض و باهم متفاوت است. ابوالقاسمی در ادامه یادآور شد: وظیفه شاگردان استاد مولایی است که در کلاس‌های قرآنی که در سطح کشور و در مکان‌های مختلف برگزار می‌شود استاد مولایی را به نسل جوان معرفی کرده و از خصوصیات اخلاقی استاد مولایی تعریف کنند تا افراد با اخلاق، رفتار و کردار ایشان آشنا شوند و ایشان را به عنوان الگو انتخاب کنند.

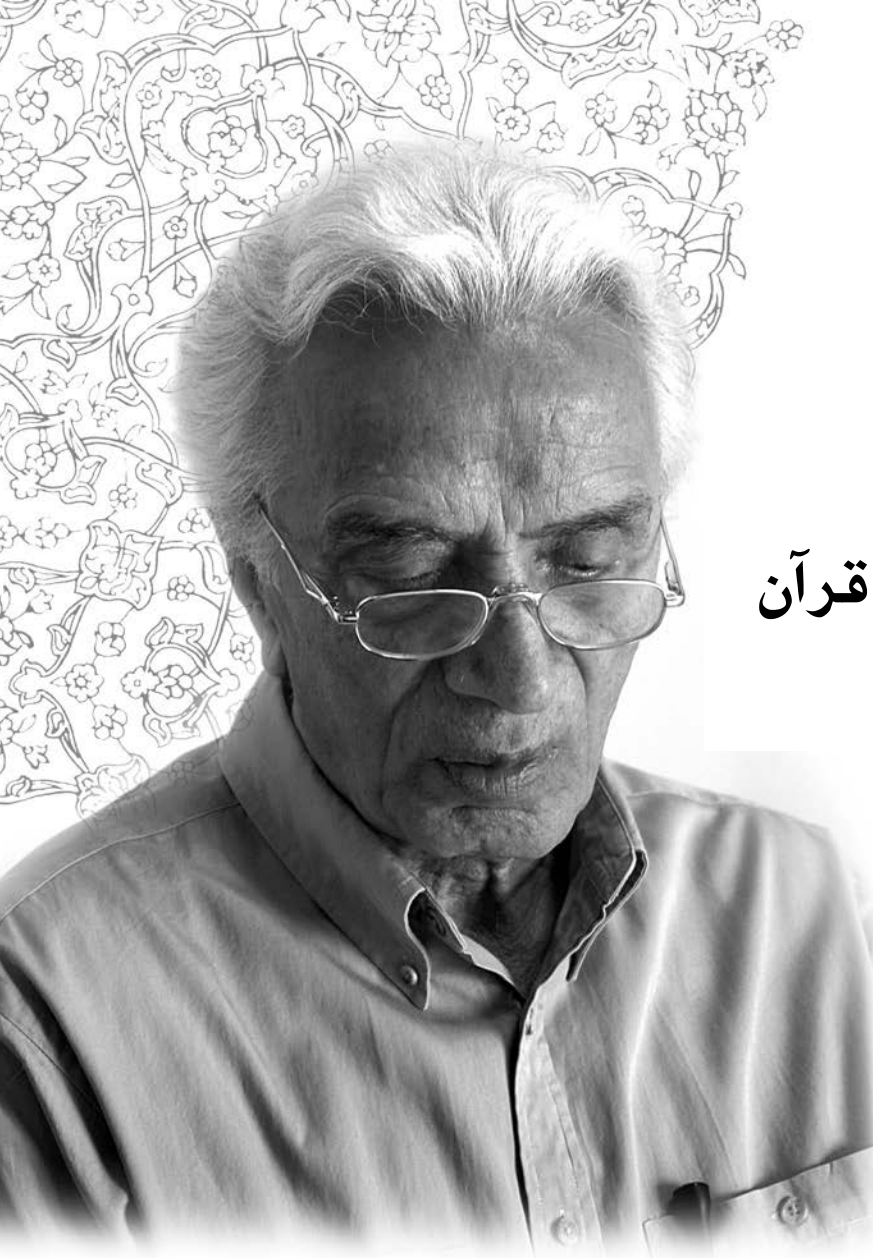
وی با اشاره به این نکته که تاکنون شاگردان استاد

گروه فعالیت‌های قرآنی: استاد مولایی در حوزه علوم قرآنی از اطلاعات بسیار بالایی برخوردار است و این یکی از ویژگی‌های بارز این استاد به شمار می‌رود. «محمد رضا ابوالقاسمی» داور تجوید و یکی از شاگردان استاد مولایی در گفت‌وگو با خبرنگاری قرآنی ایران (ایکنا) با بیان این مطلب گفت: در حال حاضر و در جلسات قرآن آموخته‌های خود را از استاد مولایی به شاگردان آموزش می‌دهم.

محمد رضا ابوالقاسمی ادامه داد: در حدود ۳۰ سال است که با اخلاق خوب و متین و قابل تحسین استاد مولایی آشنا هستم و تا به حال عصبانیت ایشان را ندیدم چرا که ایشان با ملایمت که زبینه این‌گونه افراد است با اشخاص اعم از کوچک و بزرگ برخورد می‌کند.

وی در ادامه به روش استاد مولایی برای تدریس علوم قرآنی اشاره کرد و افزود: در سال‌های ۵۰ تا ۵۳ جلسات قرآنی برگزار نمی‌شد و اکثر کسانی که در جلسات ایشان حضور داشتند به این دلیل بود که می‌خواستند قرآن کریم را به طور کامل آموزش ببینند.

ابوالقاسمی ادامه داد: حتی برخی از قاریان

استاد مولایی بنیان‌گذار آموزش اختلاف قرائت و حفظ قرآن در ایران است

گروه فعالیت‌های قرآنی: استاد مولایی به عنوان بنیان‌گذار آموزش اختلاف قرائت و حفظ قرآن با استفاده از شیوه‌های مختلف در ایران محسوب می‌شود.

«محسن بادپا» قاری و داور قرآن در گفت‌وگو با خبرنگاری قرآنی ایران (ایکنا)، با بیان این مطلب افزود: مولایی استاد مسلم قرائت قرآن و مبدع قرائت قرآن به سبک نوین است، در واقع ایشان تنها کسی است که به این سبک نوین و مطابق با تجوید و صوت و لحن مصری به آموزش قرائت قرآن پرداخت.

وی در ادامه با اشاره به این‌که استاد مولایی برای شاگردان خود همچون خورشید بود، گفت: استاد مولایی از جمله قاریانی بود که زمانی که رهبر معظم انقلاب از تبعید به مشهد بازگشتند، همراه با چندی از شاگردان خود در محضر ایشان به تلاوت قرآن کریم پرداختند.

بادپا در ادامه با اشاره به تألیفات استاد مولایی اظهار کرد: استاد مولایی گنجینه‌ای عظیم از تألیف، پژوهش و تحقیق درباره فنون قرائت را دارند که در این تألیفات قرائت را از همه جهات و به طور کامل به مردم معرفی کرده است.

وی همچنین تصریح کرد: ایشان از جمله افرادی هستند که اختلاف قرائت

را برای اولین بار در کلاس‌های خود آموزش می‌داد.

در واقع استاد مولایی اختلاف قرائت را به صورت

فهرست و براساس مفرد قرائت جدول بندی کرده که در

آن اختلاف قرائت هر آیه‌ای را می‌توانید، پیدا کنید.

بادپا در ادامه افزود: تألیف کتاب‌های تهذیب القرائه با

موضوع اختلاف قرائت و روایات مشهور و غیر مشهور و

حفظ قرائت مختلفه از دیگر اقدامات این استاد بزرگوار

است.

وی در ادامه به برگزاری کلاس‌های آموزش حفظ قرآن در

جلسات استاد مولایی اشاره کرد و گفت: در واقع ایشان برای

اولین بار آموزش حفظ را در ایران به صورت امروزی باب کرد،

چراکه تا قبل از آن حفظ قرآن به صورت شخصی و توسط افراد

انجام می‌شد اما استاد مولایی این آموزش را در جلسات خود آغاز کرد.

وی با بیان اینکه شهریار پرهیزگار از شاگردان کلاس‌های حفظ استاد مولایی

است، افزود: در آن زمان استاد مولایی برای ترغیب قرآن‌آموزان به حفظ قرآن به

شاگردان می‌گفت که هر کسی در پایان هر هفته و در روز جمعه بتواند یک حزب

قرآن را ارائه دهد یک ربع سکه هدیه خواهد گرفت که شهریار پرهیزگار که در آن

زمان نوجوان بود این آموزش را آغاز کرد و موفق به حفظ

قرآن کریم شد که بعد از انقلاب به جامعه معرفی

شد.

بادپا در ادامه با اشاره به ویژگی‌های اخلاقی

استاد مولایی تصریح کرد: ایشان نمونه‌ای از

اخلاق قرآنی هستند و در تمام امور تقوا دارند. وی

در واقع ۶۰ سال است که جلسه‌داری می‌کنند و از

سن ۱۴ سالگی که دعای کمیل را از حفظ کرده است، هر

هفته شب‌های جمعه در مسجد سنگلج به برگزاری دعای

کمیل و قرائت آن از حفظ می‌پردازد، در واقع ایشان ۶۶

سال است که به قرائت دعای کمیل در شب‌های جمعه

پرداخته و از برکات آن نیز برخوردار شده است.

قاری و داور قرآن:

در واقع ایشان برای اولین بار آموزش حفظ را در

ایران به صورت امروزی باب کرد، چراکه تا قبل از

آن حفظ قرآن به صورت شخصی و توسط افراد

انجام می‌شد، اما استاد مولایی این آموزش را در

جلسات خود آغاز کرد

«محسن بادپا»:

استاد مولایی گنجینه‌ای عظیم از

تألیف، پژوهش و تحقیق درباره فنون

قرائت را از خود به یادگار گذاشته که در

این تألیفات قرائت را از همه جهات و به

طور کامل به مردم معرفی کرده است

شاگردان استاد مولایی در شناساندن ایشان به جامعه موفق نبوده‌اند

مسئول واحد تصحیح طبع و نشر قرآن کریم جمهوری اسلامی ایران:

تدریس استاد در علوم قرآنی فنی و حرفه‌ای است و افرادی که در قرائت قرآن کریم تاکنون به حد عالی رسیده‌اند از محضر ایشان بهره بردند و به طور حتم استاد مولایی با روشی خاص تاکنون این افراد را پرورش داده است

وی با اشاره به روش تدریس استاد مولایی تصریح کرد: تدریس استاد در علوم قرآنی، فنی و حرفه‌ای است و افرادی که در قرائت قرآن کریم تاکنون به حد عالی رسیده‌اند از محضر ایشان بهره بردند و به طور حتم شیوه تدریس استاد مولایی، در پرورش این افراد مؤثر بوده است.

گروه فعالیت‌های قرآنی: شاگردان استاد مولایی در شناساندن این استاد به جامعه می‌توانند، نقش مؤثری ایفا کنند با این حال تاکنون در این زمینه موفق نبوده‌اند.

«علی رضا چیدری» مسئول واحد تصحیح مرکز طبع و نشر قرآن کریم جمهوری اسلامی ایران در گفت‌وگو با خبرنگاری قرآنی ایران (ایکنا) با بیان این مطلب گفت: با وجود این که استاد مولایی یکی از پیش‌کسوتان امور قرآنی کشور هستند، تواضع و فروتنی قابل توجهی دارند و با شاگردان و اطرافیان، متواضعانه و فروتنانه رفتار می‌کنند.

وی افزود: ایشان در فن قرائت و قرائت‌های سبعة و عشره، توان بسیار بالایی دارند و در این زمینه ها کتاب‌هایی را هم به رشته تحریر در آورده‌اند.

مسئول واحد تصحیح مرکز طبع و نشر قرآن کریم جمهوری اسلامی ایران ادامه داد: به نظر من نکته برجسته ایشان همت و پشتکارشان در ترویج و تدریس علوم قرآنی است و بیشتر استادان حال حاضر در جلسات ایشان حضور داشتند و استاد مولایی زحمات بسیاری را برای تربیت آنان متحمل شده‌اند. چیدری تصریح کرد: کمتر استادی در کشور ما وجود دارد که نظیر استاد مولایی با چنین پشتکار و تواضعی می‌تواند الگوی مناسبی برای افراد قرآنی کشور محسوب شود. مسئول واحد تصحیح مرکز طبع و نشر قرآن کریم جمهوری اسلامی در ادامه اظهار کرد: قاریان قرآنی به طور کامل آموخته‌های خود را از یک استاد یاد نمی‌گیرند بلکه این آموخته‌ها را با استفاده از استادان دیگر کامل می‌کنند.

چیدری در ادامه به شناخته نبودن استادانی نظیر استاد مولایی در جامعه اشاره کرد و گفت: درباره شناساندن استاد مولایی در سطح جامعه، کار چندانی انجام نشده و باید بیش از پیش این استاد و افراد نظیر ایشان را که از افراد برجسته قرآنی کشور است، به مردم بشناسانیم. مسئول واحد مرکز تصحیح طبع و نشر قرآن کریم جمهوری اسلامی افزود: با توجه به آشنایی برخی از فعالان قرآنی نسبت به استاد مولایی بهتر است، چنین بزرگداشت‌هایی در میان مردم نمود بیشتری داشته باشد. علی رضا چیدری در ادامه گفت: نتوانستیم آن چنان که باید و به طور دقیق برای شناساندن پیش‌کسوتان قرآنی نظیر استاد مولایی به جامعه تبلیغ کنیم. مسئول واحد تصحیح مرکز طبع و نشر قرآن کریم جمهوری اسلامی در پایان به تبخیر استاد مولایی در زمینه اختلاف قرائت اشاره و تأکید کرد: شاگردان استاد مولایی در شناساندن ایشان به جامعه نقش مهم و مؤثری دارند ولی در شناساندن این استاد به جامعه چندان موفق نبوده‌اند.

«مولایی» از برجسته‌ترین استادان قرائت ایران در قرن اخیر است

به طور معمول در جلسه قرآنی که در ماه مبارک رمضان در حضور مقام معظم رهبری تشکیل می‌شود، حاضر می‌شوند. مرعشی با اشاره به تالیفات متعدد استاد مولایی در زمینه علم قرائت گفت: استاد مولایی تاکنون آثار متعددی درباره علم قرائت قرآن کریم به رشته تحریر در آورده‌اند که «تهذیب القرائه» در قرائات هفتگانه از جمله مهمترین آن‌ها است. وی افزود: مفرده اول «تجوید جامع» در شرح تجویدی قرآن و قرائت به دو روایت حفص و شعبه، مفرده دوم تجوید جامع در شرح تجوید قرآن و قرائت قراء مکه و مدینه شامل ابن کثیر، نافع و ابوجعفر از جمله دیگر تالیفات ایشان محسوب می‌شود. وی افزود: استاد مولایی همچنین مفرده سوم تجوید جامع در شرح تجوید قرآن و قرائت قراء بصره شامل: ابوعمر و یعقوب و مفرده چهارم تجوید جامع، در شرح تجوید قرآن و قرائت قراء کوفه شامل: عاصم، حمزه، کسائی و خلف را به رشته تحریر در آورده‌اند.

مرعشی اظهار کرد: استاد مولایی، علاوه بر تسلط کامل بر قرائات مختلف قرآنی از اخلاق حسنه و فضائل نیکوی بسیاری برخوردار هستند و از ایشان نقل شده است که از سن تکلیف تاکنون لب به غیبت نگشوده‌اند. وی افزود: با مقایسه وضعیت کنونی جامعه که متأسفانه غیبت در آن شیوع زیادی دارد و امری طبیعی محسوب می‌شود، می‌توان به اهمیت این موضوع بیش از پیش پی برد. عضو شورای علمی مرکز طبع و نشر قرآن کریم جمهوری اسلامی ایران، تصریح کرد: در مدت نسبتاً طولانی که استاد مولایی، عضو شورای علمی مرکز طبع و نشر قرآن کریم بوده‌اند، اعضای شورای نشینده‌اند که استاد در باره کسی به بدی سخن بگوید؛ ایشان حتی در مباحث و گویای منفی که معمولاً در آن‌ها درباره برخی افراد صحبت می‌شود، اظهار نظری نمی‌کنند. وی افزود: از دیگر ویژگی‌های استاد، عنایتشان به مقام معظم رهبری و مراکز قرآنی وابسته به ایشان است و

گروه فعالیت‌های قرآنی: استاد مولایی به علت تسلط بر علوم و فنون قرائت و اختلاف قرائات، از برجسته‌ترین استادان قرائت ایران در ۱۰۰ سال اخیر محسوب می‌شود.

به گزارش خبرنگاری قرآنی ایران (ایکنا) «مرعشی» از محققان قرآنی و دانش آموخته رشته دکترای علوم قرآنی از یکی از دانشگاه‌های لبنان با بیان این مطلب گفت: استاد مولایی عضو شورای علمی مرکز طبع و نشر قرآن کریم جمهوری اسلامی ایران و از برجسته‌ترین استادان قرائت قرآن کریم در یک صد سال گذشته است.

وی افزود: جلسه قرآنی ایشان که خاستگاه آن محله سنگلج تهران است، قدیمی‌ترین جلسه قرآنی شهر تهران به شمار می‌آید و همیشه با استقبال بسیار زیاد قاریان و علاقه‌مندان به قرآن کریم مواجه شده است.

معاون مرکز طبع و نشر قرآن: ورود استاد مولایی به مباحث قرآنی، محققانه و عالمانه است

طور کلی، انسان احساس می‌کند، شخصیتی را که با قرآن مانوس است، نظاره می‌کند.

وی در ادامه با اشاره به تألیفات استاد مولایی تصریح کرد: کتابی که ایشان درباره‌ی انواع قرائت قرآن کریم به زبان فارسی و بسیار روان و سلیس تألیف کرده‌اند، هنوز هم بی‌نظیر است.

سرابی افزود: نگارش این کتاب، بسیار عالمانه و تحقیقی بوده است و با شیوه‌ی درستی انجام شده و این نشان از تسلط ایشان بر قرائت مختلف است.

این قاری قرآن کریم گفت: فکر می‌کنم استمرار کار و فعالیت ایشان در تعلیم و تربیت شاگردان و قرائت قرآن از مهمترین خصوصیات استاد مولایی است و با این‌که سنی از ایشان گذشته ولی باز هم فعال هستند.

معاون مرکز طبع و نشر قرآن کریم تصریح کرد: این

پافشاری و حضور فعال و مستمر استاد مولایی در فعالیت‌های قرآنی که برکات زیادی هم داشته است، می‌تواند برای شاگردان ایشان و استادان جوان‌تر، الگو باشد.

سرابی در پایان با بیان خاطره‌ای درباره‌ی استاد مولایی گفت: تواضع، خوش‌رویی و خلق خوش ایشان برای من، همیشه یادآور جلسه‌ی اولی است که خدمتشان در تهران رسیدم و همین‌که متوجه شدند، ما مهمان هستیم و از مشهد آمده‌ایم، از من برای تلاوت قرآن دعوت کردند و با خوش‌رویی فراوان من را تشویق کردند.

شاگردان در جلسات درس اظهار کرد: شیوه‌ی تدریس ایشان، کلاسیک است و در کلاس با شاگردان دارای سطوح مختلف مبتدی و یا بالاتر متفاوت برخورد می‌کردند.

معاون مرکز طبع و نشر قرآن کریم تصریح کرد: ایشان در جلسات قرآن، غلط‌های شاگردان را به خوبی به آن‌ها یادآوری و آموزش‌ها و تذکرات لازم را حین تلاوت به آن‌ها گوشزد می‌کردند.

معاون مرکز طبع و نشر قرآن کریم:

کتابی که ایشان درباره‌ی انواع قرائت قرآن کریم به زبان فارسی و بسیار روان و سلیس تألیف کرده‌اند، با یک اسلوب مناسبی به نگارش درآمده است و شامل روایات مختلف است، هنوز هم بی‌نظیر است

سرابی، توجه استاد مولایی به اخلاقیات قرآنی را از دیگر ویژگی‌های بارز وی عنوان کرد و افزود: شخصیت استاد مولایی، برجسته و متین است و به اخلاقیات قرآنی بسیار پایبند هستند و این موضوع در طول یک‌ساله که در شورای تحقیق مرکز طبع و نشر قرآن کریم در خدمتشان بودم، بسیار روشن بود.

مدیر عامل اتحادیه تشکیل‌های قرآنی مردمی یادآور شد: استاد مولایی، آداب قرآنی را بسیار مراعات می‌کنند و در خیلی از مسائل به عنوان یک استاد برجسته، مثال‌زدنی و قابل‌ارزیابی هستند و به

گروه فعالیت‌های قرآنی: استاد مولایی در مباحث قرآنی به شکل محققانه و عالمانه وارد می‌شود و این از مهمترین ویژگی‌های ایشان است.

«علی‌سرابی» معاون مرکز طبع و نشر قرآن کریم در گفت‌وگو با خبرنگاری قرآنی ایران (ایکنا) با بیان این مطلب گفت: استاد مولایی در بین استادان قرآن یک کسوت خاصی دارند که می‌توان ایشان را «شیخ‌الاساتید» نامید.

وی افزود: ایشان از ابتدا در کار قرائت و آموزش قرآن با نظر عالمانه‌ای برخورد کردند و از شیوه‌ی محفلی و غیرکلاسیک پرهیز می‌کردند.

سرابی اظهار کرد: آموزش‌های ایشان مبتنی بر مسائل علمی و دانش قرائت است و به همین دلیل شاگردان را نیز تشویق می‌کردند که به لحاظ نظری هم اطلاعات خوبی داشته باشند.

مدیر عامل اتحادیه تشکیل‌های قرآنی مردمی تصریح کرد: ویژگی دیگر کار ایشان، تسلط بر قرائت مختلف و آموزش شاگردانی است که مسلط به قرائت مختلف قرآن کریم هستند که در بین استادان قرآنی کمتر دیده می‌شود.

این قاری قرآن کریم با اشاره به شخصیت استاد مولایی گفت: از نظر شخصیت و رفتار، ایشان انسان بزرگووار و خیلی مؤدب هستند و این ادب و شخصیت ایشان به شاگردان هم منتقل شده است.

وی درباره‌ی شیوه‌ی برخورد استاد مولایی با

آموزش مفاهیم قرآنی در کنار آموزش قرائت از ویژگی‌های کلاس‌های استاد مولایی است

کتاب‌های مختلفی هم توسط استاد مولایی در زمینه فنون قرائت، در حاشیه این کتاب تألیف شده است. خیلی از شاگردان ایشان هم اکنون از استادان علوم قرآنی کشور در زمینه قرائت هستند که فنون قرائت و اختلاف قرائت را به قرآن‌آموزان تعلیم می‌دهند.

در خلال آموزش قرآن درباره مفاهیم برخی از آیات بسیار دقیق و شفاف توضیح داده و حتی تاریخ اسلام را با جزئیات کامل در کلاس‌ها بازگو می‌کرد که این نشانگر آگاهی و شناخت ایشان از مفاهیم قرآنی است. پورزرگری با اشاره به برگزاری مراسم دعای کمیل توسط مولایی یادآور شد: استاد مولایی حتی در دوران جوانی فردی بود که برای مردم دعای کمیل قرائت کرده و در خلال آن علاوه بر اشاره به توضیح مفاهیم دعای کمیل، مباحث قرآنی را هم به مخاطبان ارائه می‌کرد.

«محمدرضا پورزرگری»:

استاد مولایی پیر قرائت و از شخصیت‌های ارزشمند جامعه قرآنی است که از سال‌های قبل از انقلاب با اینکه سن‌شان بالا بود از صبح سحر تا ساعت دو نیمه شب در پای رحل قرآن نشسته و به آموزش قرائت و اختلاف قرائت می‌پرداخت

وی در ادامه به تألیف کتاب تهذیب القرائه اثر جاوید و ارزشمند استاد مولایی اشاره و اظهار کرد: تألیف این کتاب به عنوان باقیات و صالحاتی است که از ایشان به جای مانده و سال‌هاست که استادان، قاریان و افرادی که به دنبال فن قرائت و آشنایی با مفردات هستند از این کتاب استفاده کرده و بهره‌مند شدند. این قاری بین‌المللی افزود: البته

گروه

فعالیت‌های قرآنی:

حسن اخلاق و آموزش

مفاهیم قرآنی در زمان برگزاری

کلاس‌های قرائت از جمله ویژگی‌های

کلاس‌های استاد مولایی نسبت به سایر

استادان و مربیان است.

«محمدرضا پورزرگری» قاری بین‌المللی

قرآن در گفت‌وگو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، با

بیان این مطلب افزود: استاد مولایی پیر قرائت و از شخصیت‌های ارزشمند جامعه قرآنی است که از سال‌های قبل از انقلاب با اینکه سن‌شان بالا بود از صبح سحر تا ساعت دو نیمه شب در پای رحل قرآن نشسته و به آموزش قرائت و اختلاف قرائت می‌پرداخت.

وی در ادامه اظهار کرد: استاد مولایی سهم بسزایی در قرائت کشور و آموزش استادان قرآنی داشته است، تا آنجا که بسیاری از استادان بزرگی که در حال حاضر در کشور فعالیت دارند از شاگردان استاد مولایی هستند.

پورزرگری همچنین یادآور شد: استاد مولایی جدای از بحث آشنایی با فن قرائت و اختلاف قرائت هم از نظر اخلاقی و هم آموزش مفاهیم قرآن سهم بسزایی در آموزش قرآن در کشور دارد. وی اظهار کرد: در واقع استاد مولایی

استاد مولایی تنها آموزش دهنده ۱۴ طریق قرائت قرآن در کشور است

در ضمن برگزاری کلاس‌ها توسط استاد مولایی بسیار بی‌ظنیر است. در واقع گفته‌های ایشان همیشه حاوی مطالب نو و تازه است. این داور قرآنی در ادامه افزود: کتاب «تجوید جامع» در سال‌های اخیر توسط استاد مولایی تألیف شده است که استاد در سال‌های اخیر بنا به نیاز دانشجویان و قرآن‌آموزان این کتاب را با موضوع حفص از عاصم و اختلاف قرائت به زبان ساده و روان به منظور آموزش در دانشگاه‌ها تألیف کرد. مرادی در ادامه به توجه مقام معظم رهبری به استاد مولایی اشاره و اظهار کرد: ایشان از جمله استادان قرآنی است که آیت‌الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب به ایشان توجه ویژه داشته و همیشه در دیدارهایی که با فعالان قرآنی دارند استاد مولایی را در کنار خود جای می‌دهند. وی در ادامه به ایجاد صندوق قرض الحسنه «اندوخته نیکان» اشاره کرد و گفت: این صندوق را استاد مولایی به منظور کمک به فعالان قرآنی و افرادی که نیازمند کمک مالی هستند، دایر کرد که این صندوق خیریه هم اکنون نیز فعال است. وی ادامه داد: استاد مولایی ۵۵ سال است که جلسات قرآن خود را ترک نکرده و هر سال در ماه مبارک رمضان حتی با وجود کهنه‌ت سن از ساعت ۱۰ صبح تا دو نیمه شب بر سر رحل قرآن است. وی در پایان تألیف کتاب «ده قرانه» را توسط استاد مولایی یکی از اقدام‌های مؤثر استاد دانست و افزود: آقایان میرداماد و صدیق نیز استاد مولایی را در نگارش این کتاب یاری کردند. همچنین سال‌ها پیش نیز ایشان کتاب «تهذیب القرائه» را تألیف کرده که افتخار خوشنویسی این کتاب نیز نصیب من شد.

گروه فعالیت‌های قرآنی: استاد مولایی تنها کسی است که آموزش ۱۰ قرائت و ۱۴ طرق آن را در کشور رواج داد و مانیز که از شاگردان ایشان هستیم این آموزش را در کشور ادامه دادیم.

«احمد مرادی» استاد و داور علوم قرآنی و از شاگردان استاد مولایی در گفت‌وگو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، با بیان این مطلب با اشاره به آموزش اختلاف قرائت توسط استاد مولایی تصریح کرد: استاد تنها کسی است که آموزش قرائت و ۱۴ طرق آن را در کشور رواج دادیم به عنوان شاگردان ایشان این آموزش‌ها را در کشور ادامه دادیم.

وی افزود: من در طول مدتی که شاگرد استاد مولایی بودم نکات بسیاری را از ایشان آموختم که صبر و حوصله در آموزش قرآن و جلسه‌داری و همچنین ارائه مباحث قرآنی به صورت عمیق و موشکافانه از جمله این نکات است.

وی در ادامه اظهار کرد: استاد مولایی هیچ‌گاه مباحث را به صورت سطحی عنوان نکرده و در باره هر موضوعی به بحث موشکافانه و عمقی می‌پرداخت.

مرادی در ادامه با اشاره به اینکه من از سال ۵۶ در محضر درس استاد مولایی حاضر بودم، گفت: من در طول سال‌های شاگردی از محضر استاد مولایی بسیار آموختم و بهره‌ها بردم. ایشان فردی دارای مناعت طبع فراوان و همچنین با محبت است که همیشه با صبر و حوصله با شاگردان خود برخورد می‌کند.

وی در ادامه به ارائه نکات تفسیری در کلاس‌ها مولایی اشاره کرد و گفت: ارائه تفاسیر قرآنی

۱۸

قرائت به سبک نوین در ایران مدیون زحمات استاد مولایی است

گروه فعالیت های قرآنی: قرائت قرآن به سبک نوین در ایران، مدیون زحمات چندین ساله استاد مولایی است. «حمیدرضا مستفید» داور بین المللی و از شاگردان استاد مولایی در گفت و گو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا) با بیان این مطلب گفت: من از اوایل دهه پنجاه و شاید از سال های ۵۲ به بعد استاد مولایی را می شناسم و شاگرد ایشان بودم و قرائت قرآن را از ایشان فراگرفتم و تصورم این است که آموزش و قرائت قرآن به سبک نوین در ایران، مدیون زحمات ایشان است.

داور بیست و چهارمین دوره مسابقات بین المللی قرآن کریم ایران تصریح کرد: قاریان و استادان قرآنی زیادی از شهرستان ها و از شهرهایی مانند مشهد در جلسات استاد مولایی حضور می یافتند که آقایان «مرتضی سادات فاطمی، هاشم روغنی و محمدزاده» از جمله آنان هستند. مستفید تاکید کرد: عمده حرکت آموزش قرآن بعد از انقلاب اسلامی، توسط شاگردان ایشان انجام شده است.

وی افزود: تمام قاریانی که در حال حاضر در تهران و خیلی از شهرستان ها فعال هستند یا به طور مستقیم شاگرد ایشان بوده اند و یا با واسطه از شاگردان وی به شمار می روند و از محضر استاد مولایی بهره مند شده اند.

مستفید اظهار کرد: قاریان سرشناسی مانند استاد پرهیزگار، عباس امام جمعه، سعیدیان، خدام حسینی، سبزه علی، دکتر کریمی و رضائیان (که همه از قاریان ممتاز کشور محسوب می شوند) از شاگردان استاد مولایی هستند که همگی خودشان شاگردان زیادی را تربیت کرده اند.

حمیدرضا مستفید:

مقام معظم رهبری همیشه نسبت به پیش کسوت ها به ویژه استاد مولایی توجه داشته و دارند و در دیدارهای ماه مبارک رمضان جامعه قرآنی با ایشان، برای استاد مولایی احترام ویژه ای قایل هستند و جا دارد که دیگران هم در حد توان خودشان چنین بزرگداشتی را انجام دهند

وی با بیان این که مرحوم «محمد غفاری» که اذان زیبایی از ایشان به یادگار مانده، از جمله شاگردان استاد مولایی بوده است، افزود: حتی مرحوم اربابی نیز به جلسات ایشان می آمدند، البته مرحوم اربابی از شاگردان ایشان نبود بلکه برای ادای احترام در جلسات استاد مولایی شرکت می کرد.

وی با اشاره به شخصیت متواضع استاد مولایی گفت: استاد مولایی در مواجهه با ناملایمات، بزرگواری به خرج می داد، همچنین مناعت طبع و صداقت از جمله ویژگی های ایشان به شمار می رود که در جلساتی که اداره می کرد، کاملاً مشهود بود.

این محقق علوم قرآنی اظهار کرد: دیده نشده است که استاد مولایی برای تعلیم در جلسات قرآنی و حتی در مرکز طبع و نشر قرآن کریم که در زمینه تحقیقات قرآنی همکاری داشته و دارند، و جهی دریافت کنند. وی افزود: نیکوکاری استاد مولایی از جمله دیگر ویژگی های بارز شخصیتی ایشان است که راه اندازی صندوق «اندوخته نیکان» از آن جمله و جزء باقیات و صالحاتی است که برای ایشان تا ابد باقی خواهد ماند و ایشان سال های سال است که آن را اداره می کند.

دکتر مستفید در بیان خاطره ای از استاد مولایی تصریح کرد: یادم می آید وقتی در جلسات ایشان شرکت می کردیم، به برخی از افراد مانند استاد پرهیزگار که می خواست، جایزه ای بدهد، جایزه نقدی نمی داد بلکه یک دفترچه پس انداز در همان صندوق (اندوخته نیکان) به عنوان جایزه باز می کرد.

وی با اشاره به وظیفه شاگردان و مسئولان فرهنگی و قرآنی کشور در برابر افرادی مانند استاد مولایی، افزود: در روایات داریم که «قدر و اکبار کم»؛ بزرگان خود را

احترام کنید و قدردان باشید، این کار برای افرادی مانند

استاد مولایی باید انجام شود که البته برخی ها که اهل این گونه مسایل هستند، قدر این افراد را می دانند. دکتر مستفید تصریح کرد: مقام معظم رهبری همیشه

مستفید؛ از شاگرد استاد مولایی:

یادم می آید وقتی در جلسات ایشان شرکت می کردیم، به برخی از افراد مانند استاد پرهیزگار که می خواست، جایزه ای بدهد، جایزه نقدی نمی داد بلکه یک دفترچه پس انداز در همان صندوق (اندوخته نیکان) به عنوان جایزه برای این افراد باز می کرد

نسبت به پیشکسوت ها به ویژه استاد مولایی توجه داشته و دارند و در دیدارهای ماه مبارک رمضان جامعه قرآنی با ایشان، برای استاد مولایی احترام ویژه ای قایل هستند و جا دارد که دیگران هم در حد توان خودشان چنین بزرگداشتی را انجام دهند.

وی افزود: ممکن است برخی از کارها با شرایط سنی افرادی مانند استاد مولایی سختی نداشته باشد اما نهادهایی مانند سازمان اوقاف و امور خیریه و سازمان تبلیغات اسلامی می توانند در برخی از موارد از وجود ایشان بهره مند شوند، همان گونه که ایشان در مرکز طبع و نشر قرآن کریم به عنوان عضو ثابت به جلسات دعوت می شوند.

استاد مولایی، عنوان «اکبرالقرء» را از رهبر معظم انقلاب گرفته است

وی با اشاره به این بیان ارزشمند حضرت علی (ع) که «من علمنی حرفاً فقد صیرنی عبداً» افزود: شاگردان استاد مولایی باید دست ایشان را ببوسند و قدرشناس وی باشند. مهدی ابدی گفت: بسیاری از حافظان و قاریان بسیار مشهور فعلی که تلاوت هایشان از رادیو و تلویزیون هم پخش می‌شود، در کودکی در جلسات ایشان حضور داشتند و استاد به آنان جایزه‌هایی مانند کت و شلوار آن هم در آن زمان، می‌داد. ابدی به اهدای جایزه از طرف استاد مولایی به شاگردان اشاره و تاکید کرد: وی نه تنها جلسات قرآن را برای مسائل مادی برگزار نمی‌کند، بلکه جوایزی را نیز از طرف خود به شاگردانش اهدا می‌کند و مبالغ زیادی را هم در این زمینه، هزینه کرده است. این مدرس و قاری قرآن کریم با اشاره به این که تمام هم و غم استاد مولایی، آموزش قرآن و تربیت شخصیت‌های قرآنی بوده است، اظهار کرد: جلسات قرآنی استاد مولایی در ماه مبارک رمضان در حدود ۵۰ سال است که برگزار می‌شود و در غیاب ایشان نیز، اداره این جلسات را به این جانب واگذار کرده‌اند که باعث افتخار من است. وی افزود: من از عملکرد مسئولان در قبال شناساندن استاد مولایی به عنوان یک الگو به جامعه قرآنی راضی نیستم و آن چنان که باید به شخصیت استاد پرداخته نشده است. ابدی تاکید کرد: استاد مولایی معتقدند که شاگردان من حق ندارند بروند در جایی، قرآن بخوانند و یا تدریس کنند و در برابر آن پول دریافت کنند. یادآوری می‌شود، سیده مهدی ابدی، متولد سال ۱۳۳۱ و دارای مدرک کارشناسی رشته حسابداری صنعتی است و نزدیک به ۲۰ سال است که در عرصه فعالیت‌های قرآنی حضور دارد و از سال ۱۳۵۷ کسوت شاگردی استاد را به تن کرده است.

گروه فعالیت‌های قرآنی: استاد مولایی، از جمله قاریان برجسته قرآن کریم است که موفق به دریافت لوح «اکبرالقرء» از دست رهبر معظم انقلاب اسلامی شده است. سید مهدی ابدی از شاگردان استاد مولایی در گفت‌وگو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، با بیان این مطلب اظهار کرد: استاد مولایی با بیش از ۸۰ سال سن، ۵۷ - ۵۸ سال است که مدرس قرآن کریم است و تمام قاریان ایران از نوادگان قرآنی ایشان محسوب می‌شوند، یعنی یا به صورت مستقیم و یا به صورت غیر مستقیم شاگردی ایشان را کرده‌اند. ابدی، با اشاره به کسب لوح اکبرالقرایی استاد مولایی از دست رهبر انقلاب گفت: تخصص استاد مولایی در زمینه تجوید، معانی و تفسیر قرآن کریم بسیار بالا است و اخیراً نیز کتابی درباره اختلاف قرائات نوشته است. مدرس و قاری قرآن کریم به شناخت ۳۰ ساله خود از استاد مولایی اشاره و تصریح کرد: وی بسیار نیکوکار، خوش برخورد و خوش اخلاق است؛ ایشان ناکاری را خودش انجام ندهد به دیگران هم توصیه نمی‌کند، به هر حال تمام جلسات قرآنی ایشان به نوعی برای من خاطره است. این مدرس و قاری قرآن کریم با اشاره به این که تمام هم و غم استاد مولایی، آموزش قرآن و تربیت شخصیت‌های قرآنی بوده است، اظهار کرد: جلسات قرآنی استاد مولایی در ماه مبارک رمضان در حدود ۵۰ سال است که برگزار می‌شود و در غیاب ایشان نیز، اداره این جلسات را به این جانب واگذار کرده‌اند که باعث افتخار من است.

استاد مولایی با روش‌های تشویقی شاگردان را به یادگیری قرآن ترغیب می‌کرد

با توجه به زحمات فراوان استاد در حوزه قرآن هنوز تجلیل شایسته‌ای از ایشان به عمل نیامده است، اظهار کرد: متأسفانه در ایران موقتی بزرگان را از دست می‌دهیم به یاد آنها می‌افتم در حالی که جایگاه این پیشکسوتان به قدری بالاست که ما نباید به سادگی آنها را فراموش کنیم چرا که در کشور ما قرآن اصل است و افرادی که فعالیت قرآنی می‌کنند، بیشتر از این‌ها باید مورد توجه قرار گیرند. این قاری قرآن کشورمان ادامه داد: توجه به این بزرگان و پیشکسوتان قرآنی حتی مورد تأکید مقام معظم رهبری نیز بوده است و ایشان در فرمایشات خود مکرراً به این موضوع اشاره کرده‌اند. وی گفت: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان دارالقرآن الکریم و تمام سازمان‌های قرآنی باید توجه بیشتری به این استادان قرآنی داشته باشند و قبل از اینکه این عزیزان از میان ما بروند، در صدد تجلیل آنها برآیند. ربیعان در پایان تصریح کرد: شاگردان استاد مولایی هر کدام بنا به توانایی‌های خود می‌توانند راه استاد مولایی را در تدریس اختلاف قرائت ادامه دهند. در واقع شاگردان استاد باید با همت و برنامه‌ریزی و اهمیت به وظیفه‌ای که در پیش رو دارند، به آموزش فنون قرائت استاد بپردازند.

شاگردان استاد مولایی هر کدام بنا به توانایی‌های خود می‌توانند راه استاد مولایی را در تدریس اختلاف قرائت ادامه دهند. در واقع شاگردان استاد باید با همت و برنامه‌ریزی و اهمیت به وظیفه‌ای که در پیش رو دارند، به آموزش فنون قرائت استاد بپردازند.

توسط استاد مولایی اشاره کرد و گفت: از ویژگی‌های درس ایشان، آموزش اختلاف قرائت برای نخستین بار در کشور بود که در بحث لحنی بسیار به کار می‌آید. ربیعان با اشاره به اینکه

گروه فعالیت‌های قرآنی: استاد مولایی با روش‌های تشویقی که در کلاس به کار می‌گرفت، قرآن‌آموزان را نسبت به یادگیری علوم قرآنی تشویق می‌کرد.

«حسن ربیعان» قاری کشوری در گفت‌وگو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، با بیان این مطلب افزود: من در کلاس‌های استاد مولایی حضور نداشتم و به نوعی با واسطه از شاگردان استاد مولایی به شمار می‌آیم، به گونه‌ای که من از محضر استاد اربابی برای آموزش قرآن استفاده کردم و استاد اربابی نیز از شاگردان استاد مولایی بود.

وی در ادامه گفت: آن مطلبی که من درباره استاد مولایی می‌دانم این است که ایشان از پیشکسوتان قرائت قرآن در ایران بوده و شاگردان بسیاری را در این حوزه تربیت کرده است.

ربیعان همچنین تصریح کرد: ایشان در واقع از استادان نسل اول هستند که با روش‌های تشویقی خود قرآن‌آموزان بسیاری را جذب کلاس‌های قرآنی کرده و تحت آموزش‌های تخصصی قرائت و حفظ قرار داده است. وی در ادامه به تدریس بحث اختلاف قرائت

دقت نظر و ریزبینی در علوم قرآنی از ویژگی‌های استاد مولایی است

گروه فعالیت‌های قرآنی: دقت نظر و ریزبینی استاد مولایی در علوم قرآنی و به ویژه قرائت از ویژگی‌های بارز ایشان است.

به گزارش خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، کریم دولتی حافظ کل قرآن کریم و از شاگردان و همکاران استاد مولایی با بیان این مطلب درباره سابقه آشنایی با استاد مولایی گفت: سابقه آشنایی من و به طور طبیعی افراد دیگر قرآنی با ایشان بیشتر به ورود افراد به حوزه قرائت تخصصی باز می‌گردد، شاید کسی در کشور نباشد که به حوزه تخصصی قرائت وارد شده ولی نام استاد مولایی را نشنیده و یا به صورت مستقیم و غیرمستقیم از کلاس درس ایشان بهره‌مند نشده باشد.

وی افزود: من هم از بدو ورود به این حوزه نام ایشان را شنیده و در برخی از جلسات هم خدمت ایشان رسیده بودم اما آشنایی بیشتر من با ایشان به جلسات کارشناسی و محتوایی که در مرکز طبع و نشر قرآن کریم جمهوری اسلامی ایران داشتیم، باز می‌گردد. دولتی ادامه داد: از سال ۷۵ یا ۷۶ که این جلسات در مرکز طبع و نشر برگزار می‌شد، از آن موقع هم ارادت من به ایشان بیشتر شد و هم اطلاعات و دانشم از سوابق، فعالیت‌ها، توانمندی‌ها و خدمات قرآنی ایشان بیشتر شد.

دولتی تصریح کرد: استاد مولایی هم در حوزه فهم مباحث و محتوای قرآن، دانش و سابقه خوبی دارد و مسلط است (تفاسیر مختلف را مطالعه کرده و با مباحث تفسیری آشنا است که این موضوع بسیار برای ما جالب بود و استفاده می‌کردیم) و هم در حوزه تخصصی قرائت مانند وقف و ابتداء، تجوید و... ریزبینی و دقت نظر بسیار زیادی دارد

کریم دولتی:

استاد مولایی هم در حوزه فهم مباحث و محتوای قرآن، دانش و سابقه خوبی دارد و مسلط است (تفاسیر مختلف را مطالعه کرده و با مباحث تفسیری آشنا است که این موضوع بسیار برای ما جالب بود و استفاده می‌کردیم) و هم در حوزه تخصصی قرائت مانند وقف و ابتداء، تجوید و... ریزبینی و دقت نظر بسیار زیادی دارد

...ریزبینی و دقت نظر بسیار زیادی دارد.

این داور برجسته قرآن اظهار کرد: استاد مولایی در زمینه قرائت با بسیاری از افراد متخصص در این حوزه قابل مقایسه نبوده و نیست.

وی افزود: ما در طول همکاری استاد مولایی با مرکز طبع و نشر قرآن، هم در زمینه وقف و ابتداء و هم در مباحث رسم الخط قرآن و هم تجوید به طور ویژه از دانش ایشان بهره‌مند شدیم، ایشان در این مسائل دقت نظرهایی دارد تا آنجا که حتی مفسران بزرگی هم اگر مطلبی فرموده‌اند که ایشان احساس می‌کرد جای مناقشه است، بدون این که تسلیم اسم‌ها و نام‌ها شود ابراز نظر می‌کرد و در بسیاری از موارد هم نظرات ایشان کارشناسی شده و دقیق بود.

کریم دولتی گفت: یک حوزه هم، حوزه آموزشی ایشان است که استاد طی سالیان متمادی و متوالی که در حوزه آموزشی قرآن و قرائت فعالیت می‌کند، برخورد کریمانه‌ای با شاگردان و حتی کسانی که به جلسات می‌آمدند و خیلی هم مسلط نبودند، داشت. معاون سابق مرکز طبع و نشر قرآن افزود: نوع برخورد ایشان با شاگردان برخورد جذابی است و طی سالیانی که بنده با ایشان بودم، ندیدم در جایی از برخورد دفاعه‌ای

استفاده کرده و افراد را طرد کند، مثلاً به کسی بگوید تو خیلی مشکل داری یا ضعیف هستی.

وی اظهار کرد: یک جنبه هم، جنبه شخصی ایشان است که در غیر مسائل قرآنی و در امور خیر بسیار فعال بوده و در کمک به نیازمندان و راهاندازی صندوق قرض الحسنه و... به ویژه در حمایت از عزیزان قرآنی که دچار مشکلات مالی هستند با برخوردی بسیار باز کمک می‌کرد و حتی برخی مواقع در کمک پیش قدم هم می‌شد، بدون این که افراد ابراز ضعف مالی کنند.

حافظ کل قرآن کریم:
وظیفه شاگردان و جامعه قرآنی این است که هر قدر می‌توانند در پیگیری مسائل مربوط به این افراد توجه داشته باشند، یادم هست که وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در همایش تجلیل از خادمان قرآنی از ایشان تقدیر کردند اما این کافی نیست، یک بار تجلیل از استادی با این همه سابقه و فعالیت کافی به نظر نمی‌رسد

دولتی تصریح کرد: این که الان به پیشکسوتان تا چه حد توجه می‌شود، خیلی روال و روند مشخصی ندارد بعضی مواقع توجه بسیار خوب و برخی مواقع چندان توجهی به پیشکسوتان نمی‌شود.

وی افزود: وظیفه شاگردان و جامعه قرآنی این است که هر قدر می‌توانند در پیگیری مسائل مربوط به این افراد توجه داشته باشند، یادم هست که وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در همایش تجلیل از خادمان قرآنی از ایشان تقدیر کردند اما این کافی نیست، یک بار تجلیل از استادی با این همه سابقه و فعالیت کافی به نظر نمی‌رسد.

دولتی تأکید کرد: لازم است هر کس در حد مقدور تلاش کند، اگر کسی می‌تواند آثار این استادان را معرفی کند یا همایش تحلیل برای آن‌ها بگذارد، باید انجام دهد.

دولتی گفت: الان بحمدالله توسط مرکز طبع و نشر برخی از آثار ایشان در حال انتشار است اما مراکز دیگری که می‌توانند حمایت کنند به ویژه حمایت معنوی باید انجام دهند. وی افزود: پیشکسوتان و بزرگان قرآنی یا در زمینه مالی و یا از لحاظ جسمی ناتوان هستند که نیاز است در هر دو مورد به آنان رسیدگی شود تا این عزیزان احساس کنند بخشی از زحماتی را که کشیده‌اند با همین توجهات در همین دنیا بی‌پاسخ نمانده است.

ادب و متانت استاد مولایی، مثال زدنی است

تا قبل از فوت استاد اربابی چند نفر با ایشان آشنایی داشتند؟ اظهار کرد: بخش کوچکی از مراسم تشییع جنازه مرحوم اربابی در شبکه قرآن پخش شد ولی از زحماتی که استاد اربابی به عنوان یک فعال قرآنی و پدر شهید کشیده بودند، چیزی عنوان نشد در صورتی که کسانی که در مسابقات بین‌المللی نفرات برتر می‌شوند، همگی از شاگردان استاد اربابی و مولایی هستند.

پناهی در ادامه، معرفی استاد مولایی به جامعه را وظیفه رسانه‌ها دانست و گفت: در شناسایی استاد مولایی به جامعه، روزنامه‌ها و رسانه‌های صوتی و تصویری باید نقش مهم‌تری ایفا کنند چرا که مردم به این گونه رسانه‌ها دسترسی بیشتری دارند.

بهرتر است یک سازمان منسجم برای برنامه‌های قرآنی تشکیل شود به نوعی افراد قرآنی بعد از گذشت ۲۷ سال از پیروزی انقلاب اسلامی هنوز یک اتحادیه ندارند که به مشکلات این افراد رسیدگی کند

وی ادامه داد: با استفاده نکردن از افراد قرآنی، در زمینه الگوسازی آنان در جامعه کم‌کاری شده است و متأسفانه تاکنون هم فعالان قرآنی و هم مسئولین نتوانسته‌اند آن چنان که باید این افراد را به جامعه معرفی کنند.

این قاری در ادامه گفت: برخی واژه‌های سریال‌های طنز در رسانه‌ها برجسته‌سازی می‌شود در حالی که این رسانه‌ها به معرفی و برجسته کردن استادان و پیشکسوتان قرآنی نمی‌پردازند.

محمد جواد پناهی در پایان تأکید کرد: بهتر است یک سازمان منسجم برای برنامه‌های قرآنی تشکیل شود، چون اهالی جامعه قرآنی بعد از گذشت ۲۷ سال از پیروزی انقلاب اسلامی، هنوز یک اتحادیه ندارند که به مشکلات آنان رسیدگی کند.

رافع می‌کرد.

پناهی در ادامه به لزوم الگوسازی از شخصیت استاد مولایی در جامعه اشاره کرد و افزود: اگر این الگوسازی در شأن استاد مولایی و قرآن باشد، مناسب است ولی اگر این شأن رعایت نشود، بهتر است این الگوسازی را انجام ندهیم. این قاری ادامه داد: اگر چه قاریان و استادان قرآن، بدون هیچ چشمداشتی به فعالیت‌های قرآنی در سطح کشور می‌پردازند اما گاهی مورد بی‌مهری مسئولین قرار می‌گیرند، همان‌طور که می‌بینید در سطح جامعه آن چنان که به برنامه‌های ورزشی و دیگر برنامه‌ها اهمیت می‌دهند به فعالیت‌های قرآنی نمی‌پردازند.

پناهی اظهار کرد: جامعه ما یک جامعه قرآنی و اسلامی است و قرآن باید ارزش و منزلت خودش را داشته باشد به همین دلیل باید هم از لحاظ مادی و هم معنوی در حدی که شایسته استاد و قرآن است، از آنان تقدیر شود. وی افزود: وظیفه شاگردان استاد است که ایشان را به مردم و جامعه معرفی کنند، البته تا اندازه‌ای توانسته‌اند، در این امر موفق عمل کنند اما این مقدار کفایت نمی‌کند چرا که شاگردان استاد، همگی اهل برگزاری جلسات نیستند.

این قاری در ادامه با طرح این پرسش که، افراد جامعه استادانی نظیر؛ مولایی و اربابی را تا چه اندازه می‌شناسند و یا

محمد جواد پناهی:

در شناسایی استاد مولایی رسانه‌ها نقش مهمی ایفا می‌کنند چرا که مردم به رسانه‌ها اعم از صدا و سیما و نشریات بیشتر دسترسی دارند تا به اینترنت و سایت‌های خبری

گروه فعالیت‌های قرآنی: استاد مولایی با متانت، صبر، حوصله و بزرگواری با شاگردانش برخورد و در همه حال ادب و رعایت می‌کردند.

«محمد جواد پناهی» از قاریان بین‌المللی در گفت‌وگو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا) با بیان این مطلب گفت: با توجه به این که در شهر مقدس مشهد ساکن هستم، آشنایی چندانی با استاد مولایی ندارم ولی چند جلسه‌ای که در محضر ایشان بودم، وی را فردی ارزشمند، بزرگوار و از لحاظ علمی توانا دیدم.

وی ادامه داد: با صحبت‌هایی که با دوستانی که در محضر استاد مولایی بودند، داشتم همه این دوستان به توان بالای استاد در زمینه علم اختلاف قرائت اذعان داشتند.

این قاری در ادامه با اشاره به خاطره‌ای از استاد، گفت: در چند جلسه‌ای که در محضر استاد بودم، زمانی که ایشان متوجه شدند من از جوار حرم امام رضا (ع) برای حضور در کلاس‌های ایشان آمده‌ام عنایت خاصی به من نشان دادند و مرا در کنار خود نشاندند و اجازه تلاوت دادند و به همین دلیل، این بزرگواری استاد در ذهنم باقی مانده است.

پناهی افزود: تاکنون سعی کرده‌ام در کلاس‌هایی که برگزار می‌کنم، همانند استاد مولایی رفتار کرده و الطاف ایشان را به شاگردانم یادآوری کنم.

وی در ادامه درباره شیوه تدریس استاد مولایی با شاگردانش اظهار کرد: استاد مولایی بیشتر به شیوه سنتی علوم قرآنی را آموزش می‌دادند و شاگردان در محضر استاد به تلاوت پرداخته و ایشان اشکالات آنان

جلسات قرآنی استاد مولایی باعث شکوفایی فن قرائت قرآن در کشور شده است

اربابی» بودند و در کنار این ها گاهی نیز از درس و محافل قرآنی استاد مولایی استفاده می‌کردم.

قاری بین المللی قرآن کریم در ادامه با اشاره به شخصیت و منش استاد مولایی در طول سال ها تدریس، تصریح کرد: وی شخصی متین و باوقار است که واقعاً با قرآن مأنوس هستند و در ماه های مبارک رمضان مرتباً به مناجات و خواندن ادعیه مشغول و مأنوس هستند.

جعفرزاده گفت: استاد مولایی در محافل قرآنی با تأمل، توجه و ادب خاصی به قرائت گوش می‌کنند و خودشان هم به همین ترتیب به توجه و ادب ویژه‌ای به قرائت قرآن می‌پردازند. این کارشناس قرآن در ادامه اظهار کرد: در بحث اختلاف قرائات، استاد مولایی تسلط بسیار خوبی دارند و در این بخش شاگردان زیادی را پرورش داده‌اند که خود این افراد نیز به نوبه‌ی خود به تربیت شاگردان دیگری اقدام کرده‌اند. جعفرزاده با اشاره به آثار برجای مانده از استاد مولایی یادآوری کرد: کتاب «تهذیب القراءه» به خوبی به شرح و تفصیل بحث اختلاف قرائات، پرداخته است. وی درباره‌ی وظیفه‌ی شاگردان و جامعه‌ی قرآنی در قبال این استادان پیشکسوت قرآن گفت: همه‌ی این احترام‌ها و تقدیرها در یک نکته خلاصه می‌شود و آن استفاده‌ی حداکثری از این استادان قرآنی است.

این قاری ممتاز کشوری افزود: حالا که این استادان هستند و تعداد آن‌ها هم انگشت شمار است باید قدر آن‌ها را بدانیم و بیشترین بهره‌را از آنان کسب کنیم.

جعفرزاده در پایان با ذکر خاطره‌ای از اولین

برخورد خود با استاد مولایی تصریح کرد: در اولین جلسه‌ای که در حضور ایشان به خواندن قرآن پرداختم، استاد پس از مدت کوتاهی فرمودند:

«شما خیلی خوب قرآن می‌خوانید، قطعاً به

جلسه‌ی قرآنی دیگری هم می‌روید» که من در جواب

گفتم: «من شاگرد استاد محمد غفاری هستم»، استاد

در پاسخ فرمودند: «پس شما نوی من محسوب

می‌شوید، چراکه آقای غفاری شاگرد من بوده، شما

شاگرد ایشان هستید.»

گروه فعالیت های قرآنی: استمرار جلسات و کلاس های قرآنی استاد مولایی، باعث شکوفایی فن قرائت قرآن و گسترش معلومات اختلاف قرائت در کشور شده است.

«عبدالوحد جعفرزاده» از قاریان بین المللی قرآن کریم در گفت و گو با خبرنگاری قرآنی ایران (ایکنا) با بیان این مطلب گفت: استاد مولایی از چهره های برجسته قرآنی ایران هستند که در طول این سالیان توانسته‌اند، شاگردان بسیاری را تربیت کنند.

وی افزود: ایشان در خدمت به جامعه نقش بسیار ارزنده‌ای را ایفا کردند و تنها کسی هستند که بحث اختلاف قرائات را در ایران بنیان نهادند.

این قاری ممتاز کشور با اشاره به ارزشمند بودن فعالیت های استادان قرآنی، تصریح کرد: در کشور استادان کمی داریم که این چنین در فعالیت خود مستمر باشند و این کار، اراده‌ی خیلی بالایی می‌خواهد که انسان برنامه های خود را برای مدت بیش از ۳۰ سال ادامه دهد. جعفرزاده درباره‌ی نحوه‌ی آشنایی خود با استاد مولایی گفت: آشنایی من با ایشان به سال ۱۳۶۱ برمی‌گردد که در آن زمان من ۱۵ ساله بودم و

در یکی از روزهای سرد زمستان جذب جلسات قرآنی ایشان شدم.

وی در ادامه افزود: ما در آن روزهای سرد که با برف و باران همراه بود مسیر طولانی جنوب غرب تا شمال شرق تهران را برای حضور در جلسات قرآنی استاد مولایی طی می‌کردیم.

جعفرزاده با بیان این که با واسطه از محضر استاد مولایی بهره‌مند شده است، اظهار کرد: استادان خود من شامل مرحوم «محمد غفاری» که خود از شاگردان استاد مولایی بودند، «محسن خدام حسینی» و مرحوم «علی

قاری بین المللی قرآن:

در کشور استادان کمی داریم که این چنین در فعالیت خود مستمر باشند و این کار، اراده‌ی خیلی بالایی می‌خواهد که انسان برنامه های خود را برای مدت بیش از ۳۰ سال ادامه دهد

«عبدالوحد جعفرزاده»:

در بحث اختلاف قرائات استاد مولایی تسلط بسیار خوبی دارند و در این بخش شاگردان زیادی را پرورش داده‌اند که خود این افراد نیز به نوبه‌ی خود به تربیت شاگردان دیگری اقدام کرده‌اند

پرهیزگار:

جلسات آموزش قرائت قرآن استاد مولایی

یکی از معتبرترین جلسات کشور است

سالشان که همه در خدمت به قرآن بوده، خیلی منظم و مرتب، با شوق و علاقه خاص و خستگی ناپذیر جلسات قرآنی را برگزار می‌کرد و در حال حاضر نیز در مساجد شیخ فضل الله نوری محله گلوبندک و در مسجد الرضا (ع) خیابان بهار جلسات قرآنی برپا می‌کند.

پرهیزگار تاکید کرد: در حال حاضر نیز گاهی برای بهرمندی از تجربیات استاد در جلساتشان حاضر می‌شوم. همان شیوه تشویق شاگردان و اداره جلسات با توان و قدرت فراوان ایشان را می‌بینم و مولایی استاد بسیاری از پیشکسوتان و قدیمی قرآن کریم است، این استاد به تربیت سه نسل از قاریان قرآن کریم پرداخته و استادان، قاریان و حافظان به نام و مشهور کشور از شاگردان این استاد گرانقدر بودند.

این حافظ بین المللی قرآن کریم درباره آشنایی خود با استاد مولایی اظهار کرد: از سال ۱۳۵۲ که در کلاس های آموزش استاد مروت شرکت می‌کردم ایشان برای پیشرفت و یادگیری بهترم استاد مولایی را به من معرفی کرد.

وی در ادامه افزود: با حضور در جلسات قرآنی استاد مولایی به دلیل تشویق های فراوان استاد چه از لحاظ مالی و چه از نظر معنوی با شوق و علاقه فراوانی به فراگیری و حفظ قرآن کریم پرداختم، استاد از نظر تخصص و علم قرآنی یکی از پیشکسوتان و استادان برتر کشور است.

پرهیزگار تصریح کرد: استاد مولایی در جلساتش ساعتی را به پرسش و پاسخ اختصاص می‌داد و هر چند وقت یکبار مسابقه ای از یک جزء قرآن کریم را برگزار می‌کرد و همچنین قبل و بعد از انقلاب ایشان با اهدا جوایز نفیس مادی و معنوی که خودش تهیه می‌کرد، موجب پیشرفت قابل ملاحظه استعداد های قرآنی می‌شد، تشویق و ترغیب شاگردان از ویژگی های بارز ایشان است با اینکه خانواده ام به ویژه پدرم در یادگیری قرآن مشوق و پی گیرم بود اما استاد مولایی در توفیق و پیشرفت من بسیار تاثیر گذار بود.

وی درباره به فراموشی سپرده شدن استادان برجسته قرآنی در جامعه افزود: تاکنون از تجربیات استاد مولایی به طور نسبی و نه به طور کامل استفاده شده و به فراموشی سپرده شدن استادانی چون مولایی، مروت، مرحوم اربابی و غیره ناشی از ضعف و کاستی در مدیریت ها است، مسئولان و مدیران سازمان های مختلف با آگاهی و توجه بیشتر باید به اجرای برنامه ها و فعالیت های قرآنی بپردازند و باید مقام معظم رهبری را که دلسوز قرآن و

گروه فعالیت های قرآنی: جلسات آموزش قرآن استاد مولایی در رشته قرائت قرآن کریم بسیار شاخص و برجسته است و استقبال قاریان و فعالان قرآنی نشان دهنده اهمیت و اعتبار این جلسات است.

«شهریار پرهیزگار» استاد و داور بین المللی قرآن کریم در گفت و گو با خبرنگاری قرآنی ایران (ایکنا)، با بیان این مطلب اظهار کرد: کتاب «تهذیب القرائة» تالیف استاد مولایی است که در آن به موضوع اختلاف قرائت و قرائات هفت گانه قرآن کریم پرداخت است. استاد مولایی ضمن برپایی جلسات قرآنی ساعتی را به آموزش اختلاف قرائت قرآن کریم برای شاگردانی که در رشته های قرائت ممتاز و برجسته بودند، اختصاص می‌داد.

وی در ادامه افزود: وی در جلسات قرآنی به آموزش اختلاف قرائت اعم از قرائت ورش، ابوعمر، عاصم، نافع، ابن عامر، ابن کثیر و کسائی می‌پرداخت و در این زمینه، فعالیت فراوان و زمان زیادی را صرف این موضوعات می‌کرد.

این حافظ بین المللی قرآن کریم یاد آور شد: استاد مولایی علاوه بر تعلیم اختلاف قرائت به تربیت قاریان قرآنی در گذشته و همچنین زمان حال می‌پردازد و جلسات آموزش قرآن این استاد در رشته قرائت قرآن کریم بسیار شاخص و برجسته است و استقبال قاریان و فعالان قرآنی از ویژگی های مهم جلسات این استاد قرآنی است.

وی تاکید کرد: از ویژگی های بارز استاد مولایی می‌توان به خستگی ناپذیری، شاداب و با نشاط بودن، اداره احسن جلسات توسط وی اشاره کرد. زمانی که شاگرد استاد مولایی بودم هرگز خستگی و ملالت را در وجود استاد ندیدم و جلسات استاد مستمر و مداوم برپا می‌شد مگر اینکه در مسافرت یا مریض بودند. حضور با نشاط و ساعت ها فعالیت بدون خستگی، علاقه و با حوصله ایشان ما را تشویق به فراگیری بیشتر علوم قرآنی می‌کرد.

پرهیزگار در ادامه افزود: استاد مولایی چه قبل از انقلاب و چه بعد از انقلاب با تشویق های به جا و به موقع موجب پیشرفت شاگردانی که دارای استعداد های قرآنی هستند، می‌شد و ایشان، خودشان با تهیه جوایز نفیس برای شاگردانش البته فقط صرف تشویق و تقویت آنها تاثیر بسیار خوب و مثبتی بر روی یادگیریشان داشت. وی یاد آور شد: ایشان کماکان با توجه به سن و

«شهریار پرهیزگار»:

استاد مولایی ضمن برپایی جلسات قرآنی ساعتی را به آموزش اختلاف قرائت قرآن کریم برای شاگردانی که در رشته های قرائت ممتاز و برجسته بودند، اختصاص می‌داد

امور قرآنی کشور هستند، الگو قرار دهند و با پیروی از عملکرد و گفتار و سخنان ایشان به سازماندهی و ساماندهی برنامه‌های قرآنی کشور بپردازند.

پرهیزگار یاد آور شد: رئیس جمهوری کشور باید معاون قرآنی داشته باشد تا از طریق وی پی‌گیر نحوه‌ی اجرای برنامه‌های قرآنی و پرداختن به موضوعات قرآنی در کشور شود و نقاط ضعف و نقص در این باره را توسط معاون قرآنی جویا و برطرف کند تا شاهد شکوفایی، پیشرفت برنامه‌های قرآنی در جامعه شویم بنابراین باید تمام مسئولان کشور در اجرای امور قرآنی و قرآنی کردن جامعه تلاش و کوشش فراوانی داشته باشند.

وی تصریح کرد: امور قرآنی و فعالان قرآنی در کشور از تشکیلات بسامان و منسجمی برخوردار نیستند تا اعتبار و بودجه لازم را از مجلس شورای اسلامی دریافت کنند و با برای احقاق حق درباره مسائل مختلف قرآنی به دفاع از فعالان و برنامه‌های قرآنی پرداخته شود. پرهیزگار اظهار کرد: مسئولان و نهادهای مختلف کشور باید برای مهجوریت زدایی از قرآن و الگوسازی قرآنی برای جوانان و نوجوانان به ویژه توسط رسانه‌هایی مانند؛ صدا و سیما عزم جدی و تلاش فراوانی کنند مادر رسانه‌های ملی شاهد برنامه‌هایی چون قهرمان قهرمانان هستیم که از ورزشکاران با عناوینی چون قهرمان قهرمانان و پهلوانان یاد و قدرانی می‌شود که با توجه به سخنان مقام معظم رهبری که به قهرمان بودن قاریان، حافظان و فعالان قرآنی کشور تاکید می‌کنند، باید با اجرای برنامه‌های ویژه به الگوسازی و قدرانی از آنها پرداخت.

این حافظ بین‌المللی قرآن کریم در ادامه گفت: در اجرای برنامه‌های قرآنی سیاست‌گذاری‌ها باید به گونه‌ای باشد که فرهنگ قرآنی در کشور ابتدا با سازی و سپس ترویج شود و رسانه‌ها با یک برنامه اساسی باید به ترویج فرهنگ، شناسایی و معرفی پیشکسوتان و استادان قرآنی بپردازند بنابراین به فعالیت‌های قرآنی اگر به اندازه ورزش، سینما، موسیقی و غیره بها داده شود به طور حتم شاهد تحولات عظیم و چشم‌گیری در کل جامعه خواهیم بود.

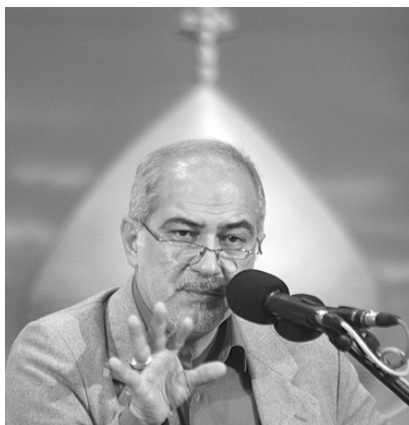
سید محسن موسوی بلده:

استاد مولایی از شخصیت‌های بلامنازع قرآنی کشور است

وی به لزوم رعایت منش و اخلاق از سوی استادان و به ویژه استادان علوم قرآنی، تاکید کرد و گفت: شاگردان اگر خود، معلم خوبی شوند و مرتبه علمی و شخصیتی مناسب خود را کسب کنند، بهترین ارزش را برای استاد خود به همراه می‌آورند و بهترین سپاس را از او به جای آورده‌اند.

این استاد و قاری برجسته قرآن کریم با اشاره به فعالیت هیئت استاد مولایی و سفرهای این هیئت به شهرهای مذهبی، تصریح کرد: این هیئت چندین سال به مدت یک هفته در مشهد مقدس حضور پیدا می‌کرد و مهمان قاریان مشهد بودند که حرکت مناسبی برای تعامل قراء کشور بود، همچنین حضور افراد از کوچک تا بزرگ، جمعیت بسیار جالبی را گرد هم آورده بود که حضور تک‌تک افراد در این جلسات، خاطره شده است.

موسوی در پایان با ذکر یاد و خاطره استاد «علی اربابی» که در جلسات استاد مولایی نیز شرکت می‌کردند، اظهار کرد: استاد مولایی از پیشکسوتان بسیار با ارزشمند کشورمان هستند و فردی متعهد به ادعیه، نماز شبش ترک نمی‌شود و از نظر اخلاقی، بسیار دوست‌داشتنی و ارزشمند هستند.

سید «محسن موسوی»:

شاگردان اگر خود معلم خوبی شوند بهترین سپاس را از استاد به جای آورده‌اند و اگر مرتبه علمی و شخصیتی مناسب خودشان را کسب کنند، بهترین ارزش را برای استاد خود به همراه می‌آورند

محضر استاد، شاگردی کرده باشد و بتواند آن چه را که از استاد آموخته و آن چه را در طول زمان بر علم او افزوده می‌شود، غنا ببخشد و البته درست منتقل کند و در اختیار دیگران قرار دهد، توانسته استاد خود را معرفی کند.

گروه فعالیت‌های قرآنی: شخصیت والا و برجسته استاد مولایی، او را جزء یکی از استادان و شخصیت‌های قرآنی بلامنازع و بی‌نظیر کشور قرار داده است.

سید «محسن موسوی بلده» استاد و قاری برجسته کشور در گفت‌وگو با خبرنگاری قرآنی ایران (ایکنا)، با بیان این مطلب تصریح کرد: استاد مولایی، شخصیت بسیار والا و موقری دارند که این شخصیت و منش را از دوره‌های گذشته و قبل از انقلاب داشته و حفظ کرده‌اند. وی با اشاره به اولین حضور خود در جلسات استاد مولایی در زمان تحصیل و همزمان با حضور در کلاس استاد «محمد تقی مروت»، اظهار کرد: در سال‌های قبل از انقلاب، نیز جلسات قرآن استاد مولایی یکی از جلسات پربار و تخصصی قرآن در کشور به ویژه در ماه مبارک رمضان بود.

موسوی با اشاره به حضور استادان مصری در بدو ورود به ایران در جلسات استاد مولایی، گفت: شیوخ مصری و استادان قرآنی به دلیل اعتبار و ارزش جلسات استاد مولایی، در جلسات ایشان شرکت می‌کردند و با ایشان رفت و آمد داشتند.

موسوی در ادامه تاکید کرد: شاگرد اگر درست در

حسین موسوی:

استاد مولایی نخستین پیشکسوت قرائت قرآن در ایران است

یک بار نیز اردوهای تفریحی - زیارتی به ویژه سفر به مشهد مقدس برای شاگردانش برپا می‌کنند و من آن زمان که شاگرد وی بودم شرکت در جلسات و اردوهای قرآنی این استاد را به هر اتفاق خوشایندی ترجیح می‌آدم و حتی برای حضور در جلسات قرآنی گرم و دلنشین این استاد از مجالس و محافل شاد خانوادگی صرف نظر می‌کردم.

این قاری بین‌المللی قرآن کریم در ادامه افزود: بهترین و شیرین‌ترین خاطرات من که به اتفاق و همراه قاریان دیگری نظیر شهید «محمود طالبی» و «شهریار پرهیزگار» بود به حضور در جلسات آموزش قرآن استاد مولایی باز می‌گردد، به خوبی به خاطر می‌آورم که استاد مولایی با تشویق‌ها و محبت‌های به جا و به موقع خود موجب پیشرفت شاگردانش می‌شد و «شهریار پرهیزگار» نمونه بارزی است که استاد با تشویق‌های معنوی و مادی به جا و به موقع وی را ترغیب به حفظ آیات قرآنی کرد و شهریار پرهیزگار حافظ قرآن بودنش را مدیون استاد مولایی است.

این قاری بین‌المللی اظهار کرد: استاد مولایی در جلسات قرآنی خود به همراه مرحوم استاد «معین» «ارمیان» «صدری» و «حاج رحیم» به تشویق شاگردانش می‌پرداخت و تشویق همه این بزرگان موجب اعتلا و ارتقای ما در فعالیت‌های قرآنی شد و در حال حاضر نیز استاد مولایی روزهای جمعه در یکی از مساجد محله سهروردی تهران جلسات قرآنی برپا می‌کند.

وی درباره جلسات قرآنی قبل از پیروزی انقلاب اسلامی اظهار کرد: در زمان قبل از انقلاب فقط دو جلسه قرآنی در شهرهای تهران و مشهد برپا می‌شد و اداره جلسه قرآنی شهر تهران نیز توسط استاد مولایی انجام می‌شد، استاد مولایی و استاد مروت دو استاد پیشکسوتی هستند که به اداره این جلسات می‌پرداختند و استادان بزرگ و به نام حاضر از شاگردان این استادان هستند.

موسوی درباره حضور خود در جلسات قرآنی استاد مولایی گفت: زمان حضور من در جلسات قرآنی استاد مولایی به سال‌های ۱۳۵۰ تا ۱۳۵۷ باز می‌گردد و این سال‌ها جز پر بارترین، شیرین‌ترین و بهترین سال‌های عمرم است و استاد مولایی از بسیاری جهات چه به لحاظ علم و دانش چه از نظر رفتار، گفتار و کردار الگوی شاگردانش بود.

وی درباره فراموشی سپردن استادان قرآنی تصریح کرد: مسئولان فرهنگی کشور اگر به نحو احسن به مسائل فرهنگی و قرآنی اهمیت می‌دادند به طور حتم پیشرفت‌های قابل ملاحظه و چشم‌گیری نیز در این نوع برنامه‌ها مشاهده می‌شد و این توجه به عین در مسائل معیشتی، زندگی، امکانات و تجهیزات رفاهی فرهنگیان و قرآنیان کشور قابل مشاهده بود ولی متأسفانه در جامعه قرآنی کمبودهای موجود ناشی از عدم توجه مسئولان به این‌گونه

گروه فعالیت‌های قرآنی: استاد مولایی به عنوان نخستین پیشکسوت

قرائت قرآن کریم در ایران مطرح هستند.

«سید حسین موسوی» قاری و داور بین‌المللی قرآن کریم در گفت‌وگو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، با بیان این مطلب اظهار کرد: تمام استادان به نامی که در حال حاضر به تدریس و داوری مشغول هستند به طور مستقیم یا غیر مستقیم از تجربیات و مکتب استاد مولایی بهره‌برده‌اند و وی در واقع نخستین پیشکسوت قرائت قرآن در ایران است.

قاری و داور بین‌المللی قرآن کریم:
مسئولان فرهنگی کشور اگر به نحو احسن به مسائل فرهنگی و قرآنی اهمیت می‌دادند به طور حتم پیشرفت‌های قابل ملاحظه و چشمگیری نیز در این نوع برنامه‌ها مشاهده می‌شد و این توجه به عین در مسائل معیشتی، زندگی، امکانات و تجهیزات رفاهی فرهنگیان و قرآنیان کشور قابل مشاهده بود ولی متأسفانه در جامعه قرآنی کمبودهای موجود ناشی از عدم توجه مسئولان به این‌گونه برنامه‌ها است

وی در ادامه افزود: استاد مولایی جلسات تفسیر، مفاهیم، تجوید، وقف و ابتدا و به ویژه جلسات اختلاف قرائت داشتند، وی و سپس شاگردانش در ایران تنها کسانی هستند که به تدریس رشته اختلاف قرائت می‌پردازند و این نشانه تبحر استاد و توانایش در ارائه و انتقال تبحرش به شاگردانش را می‌رساند و همچنین استاد مولایی تالیفاتی نیز درباره رشته‌های تجوید و اختلاف قرائت قرآن کریم نیز دارند.

این داور مسابقات قرآن یادآور شد: جاذبه و گیرایی شخصیت استاد، برخوردی بسیار با محبت، لطیف و صمیمانه استاد با شاگردان و اطرافیانش، عشق به اهل بیت (ع)، عشق به تدریس و پرداختن به قرآن کریم از خصوصیات بارز و مشخص استاد مولایی است.

وی تصریح کرد: شاگردان استاد مولایی می‌توانند تمام رفتار و سکنات این استاد قرآنی را الگوی خود قرار دهند، تمام رفتار، حرکات و گفتار استاد اعم از راه رفتن، نگاه کردن، تدریس و برخوردشان منحصر به فرد است در رفتارش نوعی سکون، صلابت، متانت و آرامش برگرفته از آموزه‌های قرآنی است و افراد به دلیل این ویژگی‌های خاص ایشان به راحتی نمی‌توانند با او ارتباط برقرار کنند اما ملاحظه می‌کنیم که در رفتار استاد انسان راضی‌فنا و فضیلت‌ها و سهولت در ارتباط و برخورد با وی می‌کند.

وی در ادامه گفت: استاد مولایی همچون قلعه‌ای مستحکم است که نمی‌توان به طور صددرصد فتحش کرد، برخوردهای استاد مولایی همین که شاگردانش را به نام کوچکشان صدا می‌کرد به طور مثال زمانی که در جلسات قرآنی مرا حسین جان خطاب می‌کرد یک شیرینی عجیبی از کلامش در دل من ایجاد می‌شد و این

شیرینی و حلاوت رانمی‌توان با هیچ واژه‌ای تعریف کرد.

موسوی یادآور شد: استاد مولایی از جان خود برای قرآن و ترویج آموزه‌های آن مایه گذاشت و بر رشته‌های ترجمه، تفسیر، وقف و ابتدا، ادبیات عرب و تجوید قرآن کریم تبحر و تسلط کاملی دارند، وی که حدوداً از سال ۱۳۲۲ کلاس و جلسات قرآنی تشکیل می‌دهد، سالی

سید «حسین موسوی»:
تمام استادان به نامی که در حال حاضر به تدریس و داوری مشغول هستند به طور مستقیم یا غیر مستقیم از تجربیات و مکتب استاد مولایی بهره‌برده‌اند

برنامه‌ها است.

موسوی یادآور شد: جامعه قرآنی از وجود استادان بزرگی چون استاد مروت، مولایی و غیره برخوردار است در حالی که در جامعه نه به عنوان یک الگو بلکه به عنوان یک پیشکسوت قرآنی هم شناخت شده نیستند، در کشور به استادان قرآنی به اندازه هنرپیشه‌ها و فوتبالیست‌های درجه دهم نیز بها داده نمی‌شود و این از توجه نکردن ارگان‌ها و سازمان‌های مختلف به جامعه قرآنی و فعالان قرآنی ناشی می‌شود.

موسوی افزود: چه در زمان حیات و چه در زمان مرگ استادان هیچ سازمانی از آنها یاد نمی‌کند و مرحوم استاد اربابی نمونه بارزی در این موارد است، نحوه‌ی اقبال جامعه و محیط‌های علمی و فرهنگی به قرآن، نشان از مهجوریت قرآن است.

وی در ادامه اظهار کرد: در گسترش و ترویج رشته‌های قرآنی این استادان بزرگوار صدها بار بیشتر از هر فردی زحمت کشیده و خدمات قرآنی ارائه کرده‌اند اما در ارائه خدمات و توجهات از قبیل بودجه، شهرت و امکانات مادی و معنوی نسبت به استادان و فعالان قرآنی توجهی نمی‌شود و مسئولان به این قبیل موضوعات با دیده‌ی اغماض می‌نگرند. این قاری بین‌المللی در ادامه تأکید کرد: تمام اصناف و اکناف دارای اتحادیه و صنف هستند در حالی که جامعه قرآنی دارای هیچ‌گونه متولی مشخص و واحدی نیست و این موضوع ناتوانی جامعه را در بهادادن

به برنامه‌ها و فعالیت‌های قرآنی می‌رساند و شاهد کم‌رنگ بودن قرآن و آموزه‌های قرآن، دستورات و ارزش‌های قرآنی در جامعه و زندگی برخی از مردم هستیم.

وی یادآور شد: پیامدهای این مطلب به طور پنهان و آشکار در زندگی فرد فرد جامعه و حتی من قاری اثر خواهد گذاشت چراکه تمام افراد یک جامعه زنجیره‌وار به هم متصل هستند و چه به‌طور مستقیم و چه غیرمستقیم تمام این موضوعات بر روی افراد مختلف جامعه تأثیر خواهند گذاشت. این استاد

قرآنی در ادامه گفت:

فراکسیون قرآن و عترتی که در مجلس شورای

اسلامی تشکیل شده چرا مسئولان آن تا به حال برای مسائل و موضوعات مختلف قرآنی هیچ‌گونه مشورتی با فعالان قرآنی نداشته‌اند چراکه مشورت با استادان و فعالان

قرآنی موجب آگاهی مسئولان این فراکسیون از کمبودهای موجود و مشکلات جامعه قرآنی خواهد شد، من خودم سال‌هاست که در مجلس شورای اسلامی حضور دارم اما تاکنون مسئولان فراکسیون قرآن و عترت جلسه‌ای را برای مشورت و دریافت پیشنهاد از فعالان قرآنی برپا نکرده‌اند و اگر با استادان و قاریان مشورت نشود پس چه کسانی درباره مبانی و اصول موضوعات قرآنی می‌تواند نظر دهند و این ضعف این فراکسیون را می‌رساند بنابراین باید به‌طور اصولی و اساسی برنامه‌ها و فعالیت‌های قرآنی ساماندهی شود.

معرفی استاد مولایی به جامعه از وظایف شاگردان ایشان است

گروه فعالیت‌های قرآنی: معرفی استاد مولایی و آثار گرانبهای او به جامعه از وظایف شاگردان قدیم وی که در حال حاضر قاری و حافظ مطرحی شده‌اند، است.

«حسن رضاییان» قاری بین‌المللی و از شاگردان استاد مولایی (از نخستین استادان قرائت و حفظ قرآن در ایران) در گفت‌وگو با خبرنگاری قرآنی ایران (ایکنا)، با بیان این مطلب افزود: استاد مولایی انسانی است که در طول سال‌های قبل و بعد از انقلاب به هیچ‌گونه گروه، دسته و یا شخصی اتکان نداشته و از لحاظ مالی نیز از هیچ‌کسی کمک نمی‌گرفت.

وی در ادامه گفت: استاد مولایی فردی است که من در طول این سال‌ها هرگز از ایشان غیبت نشنیدم و هر موقع نیز کسی در محفلی به صحبت درباره کسی می‌پرداخت، ایشان تذکر داده و یا آن محفل را سریع ترک می‌کرد.

رضاییان همچنین اظهار کرد: استاد مولایی نخستین کسی بود که اختلاف قرائت را در جلسات قرآن خود مطرح کرد و شاگردان ایشان نیز هر کدام از استادان بزرگ قرائت و حفظ قرآن هستند، البته برخی از این شاگردان بعد از انقلاب از استاد جدا شدند.

وی در ادامه اظهار کرد: من در طول دو سال، اختلاف

قرائت را از استاد مولایی آموخته و پس از آن ایشان اجازه داد تا من اختلاف قرائت را در محافل خواننده و تدریس کنم چون در آن زمان به این شکل بود که تا زمانی که استاد اجازه نمی‌داد، شاگرد نمی‌توانست به قرائت قرآن و یا آموزش بپردازد.

رضاییان با اشاره به اینکه اغلب استادان قرآنی و قاریان

برجسته کشور در حال حاضر به‌طور مستقیم و یا غیر مستقیم از شاگردان استاد مولایی هستند، تصریح کرد: معرفی استاد مولایی به جامعه و همچنین آثار ایشان به جامعه از وظایف شاگردان استاد مولایی است، در واقع این شاگردان هستند که نباید اجازه دهند استاد مولایی در انزوای قرار گیرد، در حالیکه برخی از شاگردان به مخالفت با ایشان نیز پرداختند. وی گفت: استاد مولایی حتی نزد مقام معظم رهبری نیز جایگاه ویژه‌ای داشته و زمانی که وی

به دیدار رهبری می‌روند، برای ایشان کارت و ویژه‌ای در نظر گرفته می‌شود، پس این وظیفه ماست که از ایشان سپاسگذاری کنیم تا به درستی به عنوان استاد اول قرائت شناخته شود. رضاییان یادآور شد: اگر سازمان و یا هیئت و مجمع قرآنی تشکیل می‌شود، استاد مولایی باید مدیر عامل و یا جزء هیئت مدیره این سازمان باشد. در واقع در این روزگار این ما هستیم که به واسطه این عزیزان مورد امتحان و آزمون الهی قرار می‌گیریم. وی در خاتمه گفت: شاگردان ایشان نباید فراموش کنند که ایشان تا چه حد مشوق قرآن‌آموزان بود و حتی برای تشویق قرآن‌آموزان به آنها از جانب خودش سکه اهدا می‌کرد.

رفتار مشفقانه با شاگردان؛ بارزترین ویژگی استاد مولایی

پیشکسوت‌ترین استادان قرآنی کشور است، با این حال تاکنون از ایشان در هیچ برنامه تلویزیونی دعوت نشده است.

استاد دانشکده علوم قرآنی مشهد ادامه داد: باید در تمام عرصه‌ها از پیشکسوتان استفاده کرد و به آن‌ها بها دهیم، اگر سن استاد اجازه داورى در مسابقات رانمی دهد اما می‌توان با ایشان درباره چگونگی انتخاب داوران مشورت کرد.

مرتضی سادات فاطمی در ادامه به وظیفه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در شناساندن استادانی نظیر استاد مولایی به جامعه اشاره کرد و گفت: الگوسازی از افرادی نظیر ایشان در سطح جامعه، وظیفه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است، همان‌طور که از هنرمندان و دیگر شخصیت‌های شاخص کشور تجلیل می‌شود، باید از فعالان قرآنی نظیر استاد مولایی نیز تقدیر به عمل آوریم.

وی درباره مقام والای استاد مولایی گفت: تنها با یادکردن نمی‌توان مقام استاد مولایی را بیان کرد و باید در همه حال، پیشکسوتان امر قرائت قرآن را محترم شماریم.

استاد دانشکده علوم قرآنی مشهد ادامه داد: وظیفه شاگردان استاد مولایی است تا ایشان را به جامعه به عنوان یک الگو معرفی کنند، در حالی که این چنین نیست. این قاری افزود: در ایران آن چنان که باید به مسائل قرآنی مانند یگر مسائل روز کشور

نظیر مسابقات ورزشی اهمیت نمی‌دهند، بهتر است در سطح کشور تشکیلاتی منسجم طراحی شود تا به مشکلات برنامه‌ها و امور قرآنی پرداخته شود.

وی با اشاره به اعمال تبعیض میان فعالان ورزشی و فعالان قرآنی در سطح کشور گفت: به فعالان ورزشی، مدرک معادل داده می‌شود در حالی که به فعالان قرآنی این مدارک داده نمی‌شود و بیشتر فعالان قرآنی به شکل غیر رسمی مشغول به تدریس هستند.

مرتضی سادات فاطمی در پایان تصریح کرد: قرآن همه مشکلات جامعه را حل می‌کند و متأسفانه مسئولین با وجود تأکید مقام معظم رهبری به مهم شمردن قرآن و فعالان این رشته آن چنان به فعالیت‌های قرآنی در کشور اهمیت نمی‌دهند در حالی که اگر به قرآن در جامعه بیش از پیش اهمیت دهیم، جامعه ما به یک جامعه کامل و آرمانی تبدیل می‌شود.

همان رفتار دلسوزانه با شاگردان است، در بهتر شدن روند آموزش کلاس‌های قرآنی استفاده کنم.

مرتضی سادات فاطمی افزود: استاد مولایی با تدریس به شیوه سنتی و روش خاص، تاکنون شاگردان ممتازی نظیر آقایان «پرهیزگار، خدام حسینی، موسوی، سعیدیان، سبزیعلی، امام جمعه و اربابی» را پرورش داده‌اند و همین امر نشانگر تسلط استاد در حوزه علوم قرآنی است.

وی اظهار کرد: استاد مولایی با تسلط بر رشته اختلاف قرائت و نگارش کتابی دو جلدی در این زمینه با عنوان «تهذیب القراء» این رشته را در دو قسمت تدریس

سید مرتضی سادات فاطمی:
در جلسات استاد مولایی اکثر قاریان برجسته تهرانی یا مستقیم زیر نظر استاد آموزش می‌دیدند و یا با واسطه شاگرد ایشان بودند و استاد سابقه طولانی در امر قرائت قرآن دارند

استاد دانشکده علوم قرآنی مشهد:
به فعالان ورزشی مدرک معادل داده می‌شود در حالی که به فعالان قرآنی این مدارک داده نمی‌شود و بیشتر فعالان قرآنی به شکل غیر رسمی مشغول به تدریس هستند

می‌کردند که قسمت اول شامل قرائت حفص و در قسمت دوم روایات اختلاف قرائت است.
این قاری و داور تصریح کرد: استاد مولایی در زمره

گروه فعالیت‌های قرآنی: استاد مولایی در برخورد با شاگردان خود، با اخلاق و رفتار پسندیده و دلسوزانه رفتار می‌کردند به گونه‌ای که می‌توان رفتار دلسوزانه نسبت به شاگردان را بارزترین ویژگی استاد برشمرد.

سید «مرتضی سادات فاطمی» قاری، داور و استاد دانشکده علوم قرآنی مشهد در گفت‌وگو با خبرنگاری قرآنی ایران (ایکنا) با بیان این مطلب گفت: بارزترین ویژگی استاد مولایی رفتار دلسوزانه نسبت به شاگردان است که ناشی از تقید، تدین و فرزانیگی ایشان است.

این داور تأکید کرد: استاد مولایی با اخلاق و رفتار پسندیده و دلسوزانه نسبت به شاگردان رفتار می‌کردند و از آن دسته افرادی نبودند که فقط علم را برای خودشان بخواهد.

قاری برجسته کشورمان اظهار کرد: اکثر قاریان برجسته تهرانی یا مستقیم زیر نظر استاد آموزش می‌دیدند و یا با واسطه، شاگرد ایشان بودند و استاد سابقه طولانی در امر قرائت قرآن دارند.

فاطمی با اشاره به تواضع استاد مولایی، افزود: زمانی که برای داورى مسابقات قرآن به شهر مشهد آمده بودند، آیین‌نامه داورى را به ایشان ارائه دادم و گفتم، آیین‌نامه داورى بسیار مشکل است، ایشان

با تواضعی که از ویژگی‌های رفتاری او است، جواب دادند که من نظر شما را قبول دارم و اگر پیشنهادی در این زمینه دارید، ارایه کنید.

وی تصریح کرد: در جلساتی که در تهران برگزار می‌شد گاهی اوقات شرکت می‌کردم، البته ایشان در مشهد قبل از انقلاب جلساتی در زمینه اختلاف قرائت برگزار می‌کردند.

این استاد دانشکده علوم قرآنی با اشاره به ویژگی‌های اخلاقی استاد مولایی، تأکید کرد: استاد مولایی به رعایت آداب اسلامی مقید بودند؛ آقای عبایی در سفری که با ایشان به شهر مقدس مشهد آمده بودند، نقل کردند که نمی‌دانستم استاد مولایی نماز شب می‌خوانند.

وی در ادامه به آموخته‌های خود از استاد مولایی اشاره و اظهار کرد: سعی کردم از این ویژگی استاد که

ابتکار و خلاقیت استاد مولایی در فنون قرائت کم نظیر است

گروه فعالیت‌های قرآنی: ابتکار و خلاقیت استاد مولایی در فنون قرائت به علت تسلط ایشان به اختلاف قرائات، کم نظیر و شاید بی نظیر است.

«سعید طوسی» کارشناس شورای عالی قرآن کریم در گفت‌وگو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا) با بیان این مطلب و با اشاره به ویژگی‌های شخصیتی استاد مولایی گفت: فضائل و کمالات استاد مولایی برکسی پوشیده نیست، ایشان فردی متدین، با صفا و از لحاظ اخلاق، بسیار جذاب هستند.

وی ادامه داد: استاد مولایی در زمینه ابتکارات قرآنی، فردی نابغه و شاید منحصر به فرد هستند و جاذبه ایشان برای قشر جوان از نکات برجسته شخصیتی او است.

کارشناس شورای عالی قرآن کریم اظهار کرد: استاد مولایی با وجود کهولت سن، همچنان تازه نفس، علاقه مند و با پشتکار بالایی جلسات خود را برگزار می‌کنند و این نشان دهنده اراده و پشتکار بالای ایشان است.

طوسی در ادامه تصریح کرد: تخصص استاد مولایی در زمینه علم القرائات است و تألیفات ارزشمند و قابل استفاده‌ای را تاکنون برای جامعه قرآنی ارائه کرده است، البته ایشان در زمینه تجوید نیز تجربه بالایی دارند.

وی گفت: پیش‌کسوتی استاد مولایی در برنامه‌های قرآنی به واسطه تحقیقات ارزشمندشان در تاریخچه قرائات از خصوصیات امری بدیهی و برای همه روشن است.

طوسی تصریح کرد: استاد مولایی با دسته‌بندی کتب موجود در علوم قرآنی به تدریس این علوم می‌پردازند؛ برخی از آیات را به صورت کلی و برخی را هم به صورت جزئی، تفسیر می‌کنند در نتیجه شاگردان هم همان‌گونه که می‌آموزند، پاسخ می‌دهند.

وی گفت: استاد مولایی از نوادری هستند که بیش از نیم قرن در راه اعتلای فرهنگ قرآنی و اهل بیت (ع) تلاش کرده و باید ایشان را به عنوان الگو به جامعه معرفی کنیم.

کارشناس شورای عالی قرآن کریم با اشاره به آداب معاشرت مورد نظر اسلام، گفت: از جمله خصوصیات بارز استاد مولایی می‌توان به رفتار پدران نسبت به شاگردان و به ویژه

قشر جوان، همچنین خدمات ارزشمند ایشان به جامعه قرآنی اشاره کرد.

وی در ادامه تصریح کرد: امیدوارم تا زمانی که به سن ایشان می‌رسد در رفتار با قشر فرهنگی، فرهیخته و قرآنی، آداب معاشرت اسلامی را همانند ایشان بیگیری کنیم.

سعید طوسی ادامه داد: کسانی که در راه

خدا گام برمی‌دارند، همانند اولیاء خدا خیلی شناخته شده نیستند، خوشبختانه اهالی قرآن کریم، استاد مولایی را تا اندازه‌ای می‌شناسند و برای فعالان و جامعه قرآنی نیاز به معرفی ندارند.

کارشناس شورای عالی قرآن در ادامه بر این نکته که برای شناخته شدن چهره‌های قرآنی به عنوان یک الگو، باید مطبوعات و

مجموعه‌های فرهنگی کشور بیش از پیش تلاش کنند، تاکید کرد.

این قاری در ادامه اظهار کرد: متأسفانه بنا به اتفاق نظر جامعه قرآنی کشور، رسانه‌های جمعی تاکنون نتوانسته‌اند این وظیفه خود را به درستی انجام دهند؛ بهتر است همان‌گونه که از

قهرمانان ورزشی تجلیل می‌شود، چهره‌های قرآنی هم در کنار قهرمانان ورزشی به عنوان یک الگو معرفی و از آنان تجلیل شود.

سعید طوسی در ادامه به برگزاری مراسم یادبود برای برخی از علما در عصر حاضر اشاره کرد و افزود: همان‌طور که برای علمای عصر حاضر مراسم یادبود برگزار می‌کنیم، می‌توانیم برای استادانی نظیر استاد مولایی و اربابی و کسانی که هم طراز با این دو بزرگوار هستند، هم این کار را انجام دهیم.

این کارشناس شورای عالی قرآن کریم در ادامه با طرح این پرسش که چرا برای این افراد مراسم بزرگداشتی گرفته نمی‌شود؟ تصریح کرد: اگر فعالیت‌های قرآنی متولی خاصی مانند سازمان تبلیغات و یا سازمان اوقاف داشته باشد در این صورت با در اختیار گذاشتن بودجه و با حمایت و پشتیبانی آنان می‌توان مراسم بزرگداشتی برای استاد مولایی و امثال وی برگزار کرد.

وی در ادامه با بیان به این نکته که شاگردان استاد مولایی تا امروز راه ایشان را ادامه داده‌اند، افزود: با این اخلاصی که در طبقه و قشر قرآنی (نسل دیروز) وجود دارد برخی از شاگردان استاد در

آینده راه ایشان را ادامه خواهند داد.

سعید طوسی در پایان با اشاره به متفاوت بودن شرایط حال حاضر فعالان قرآنی با گذشته گفت: شرایط با گذشته متفاوت است، امروزه با وجود برخی از مشکلات، خیلی سخت می‌توان با اهداف و نیات گذشتگان در این عرصه به پیش برویم.

سعید طوسی:

استاد مولایی در زمینه ابتکارات قرآنی فردی نابغه و شاید منحصر به فرد هستند و جاذبه ایشان برای قشر جوان از نکات برجسته ایشان است

کارشناس شورای عالی قرآن کریم:

متأسفانه بنا به اتفاق نظر جامعه قرآنی کشور رسانه‌های جمعی تاکنون نتوانسته‌اند این وظیفه خود را به درستی انجام دهند بهتر است همان‌گونه که از قهرمانان ورزشی تجلیل می‌شود و بهتر است چهره‌های قرآنی را در کنار قهرمانان ورزشی به عنوان یک الگو معرفی کرده و از آنان تجلیل شود

استاد مولایی باید به عنوان چهره ماندگار قرآنی معرفی شود

قرآن وی است. وی اظهار کرد: بسیاری از قاریان برجسته تهران جزء شاگردان ایشان هستند، حتی حافظان برجسته‌ای نظیر استاد پرهیزگار و طالبی و دیگر حافظان در جلسات ایشان، شروع به حفظ قرآن کریم کردند.

معاون فرهنگی و اجتماعی شهرداری مشهد در ادامه با اشاره به وظیفه رسانه‌ها درباره شخصیت‌هایی نظیر استاد مولایی، تصریح کرد: بهتر است تا دست‌اندرکاران برنامه‌هایی که از چهره‌ها و شخصیت‌های علمی در جامعه الگوسازی و تقدیر می‌کنند و مراسمی مانند تجلیل از چهره‌های ماندگار را برگزار می‌کنند، به این موضوع توجه بیشتری داشته باشند که سال‌ها است در زمینه علوم قرآنی، چهره ماندگاری معرفی نشده است.

وی مجدداً تأکید کرد: استاد مولایی با حجم کار و پرورش چهره‌های قرآنی از بسیاری از چهره‌های ماندگاری که توسط صدا و سیما معرفی می‌شوند نه تنها چیزی کمتر ندارد بلکه حق بیشتری نسبت به این موضوع دارند که به عنوان چهره برتر قرآنی معرفی شوند.

وی در ادامه به وظیفه شاگردان استاد مولایی در معرفی ایشان اشاره و اظهار کرد: شاگردان استاد مولایی در هر شأن و مقامی که هستند باید وظیفه شاگردی خود را نسبت به ایشان ادا کنند، البته مقامات ذی صلاح و به ویژه رسانه‌ها نقش موثری دارند.

فاطمی ادامه داد: تا جایی که می‌دانم تعدادی از شاگردان استاد مولایی، کلاس‌ها و جلسات مفیدی را در سطح شهر تهران و دیگر مناطق دایر می‌کنند و نقش مؤثری در روند گسترش فعالیت‌های قرآنی در کشور دارند.

وی در ادامه به تبحر استاد مولایی در بحث اختلاف قرائت اشاره کرد و افزود: در بحث اختلاف قرائت و آموزش اختلاف قرائت، استاد مولایی نقش مهم و فوق‌العاده‌ای داشته و دارند و در این زمینه بیشترین نقش را ایفا کرده‌اند.

جواد سادات فاطمی در پایان با تشکر از فعالیت‌های این استاد و استادانی که به صورت گمنام اما مؤثر فعالیت می‌کنند، اظهار کرد: امیدوارم جامعه به جایی برسد که نقش ارزنده این استادان را بهتر درک کند و در انجام وظیفه خود که تشکر و قدردانی از فعالیت‌های استاد مولایی است، گام بردارد.

زمینه دارند و با توجه به تحقیق و پژوهش‌های قرآنی که انجام داده‌اند و کتاب‌هایی در این زمینه نوشته‌اند، همیشه به عنوان یکی از چهره‌های برتر علمی قرآنی کشور مطرح بوده و هستند.

وی با اشاره به تسلط علمی استاد مولایی در زمینه قرائت تصریح کرد: با توجه به کلاس‌های مستمری که در تهران برگزار می‌کردند، شخصیت علمی ایشان بر همه اهل فن و دست‌اندرکاران فعالیت‌های قرآنی روشن است و در سال‌های گذشته و در دوری مسابقات قرآن و در بالاترین سطوح علمی از ایشان بهره‌می‌بردند.

جواد سادات فاطمی ادامه داد: استاد مولایی روحیه خاصی در آموزش و تربیت جوانان و شاگردان داشتند؛ بارها در جلسات ایشان حضور داشتم و احساس می‌کردم با تمام وجود تدریس می‌کنند و برای تربیت شاگردان، با اخلاق، ملامت و با لطف خاصی با آنان برخورد می‌کنند.

وی افزود: همین ویژگی‌های استاد باعث شده بود تا شاگردان بی‌شماری در محضر ایشان تربیت شوند و بسیاری از استادان جوان قرآن کشور در محضر ایشان تعلیم ببینند.

سادات فاطمی گفت: شیوه آموزش ایشان بسیار زیبا و البته سنتی بود و این شیوه، وقتی با اخلاق حسنه و نیکوی وی و جاذبه‌های شخصیتی‌شان همراه می‌شد، بسیار موثر بود.

فاطمی افزود: آموزش ایشان در جلسات، مؤثر و کاربردی بود؛ همین‌که شاگردان بسیار زیاد و برجسته‌ای در محضر ایشان تربیت شدند، نشانگر موفقیت آموزش

داور آموزش تجوید:

سال‌ها است که در زمینه علوم قرآنی چهره ماندگاری معرفی نشده و استاد مولایی با حجم کار و پرورش چهره‌های قرآنی از بسیاری از چهره‌های ماندگاری که توسط صدا و سیما معرفی می‌شوند نه تنها چیزی کم ندارد بلکه حق بیشتری نسبت به این موضوع دارند که به عنوان چهره برتر قرآنی معرفی شوند

جواد سادات فاطمی:

ایشان با اشرافی که نسبت به مسائل فنی قرائت قرآن و احاطه علمی که دارند و تحقیق و پژوهش و کتاب‌های که در زمینه‌های علوم قرآنی نوشتند همیشه با عنوان یکی از چهره‌های برتر علمی قرآنی کشور مطرح بودند

گروه

فعالیت‌های قرآنی:

استاد مولایی به علت

پرورش چهره‌های قرآنی، از

بسیاری از چهره‌های ماندگاری که توسط

صدا و سیما معرفی می‌شوند، نه تنها چیزی

کمتر ندارد بلکه حق بیشتری دارند که به

عنوان چهره برتر قرآنی معرفی شوند.

سید «جواد سادات فاطمی» از داوران تجوید قرآن و

از شاگردان استاد مولایی در گفت‌وگو با خبرنگاری

قرآنی ایران (ایکنا) با بیان این مطلب گفت: استاد

مولایی یکی از چهره‌های پیشکسوت در قرائت قرآن

است به گونه‌ای که فعالیت‌های قرآنی در سطح کشور و

به ویژه در تهران تحت تأثیر آموزش‌های استاد مولایی

است.

وی افزود: از قبل از انقلاب تا جایی که با استاد مولایی

آشنایی دارم، ایشان محور فعالیت‌های قرآنی در تهران

بودند به گونه‌ای که استادان جوان قرآنی و جوانان مشتاق

به فعالیت‌های قرآنی، اطراف ایشان حضور داشتند و در

جلسات ایشان شرکت می‌کردند.

این داور تجوید اظهار کرد: حدود بیش از ۳۰ سال قبل

استاد به همراه تعدادی از قاریان جوان تهران و استادان

قرائت طی سفرهایی به مشهد مشرف می‌شدند و محافل

قرآنی برگزار می‌کردند که موجب شور و اشتیاق جوانان

علاقه‌مند به فعالیت‌های قرآنی در این شهر مشهد

می‌شد.

وی افزود: با توجه به این‌که بنده در مشهد ساکن بودم،

زمانی که استاد برای زیارت و برپایی جلسات قرآن به شهر

مقدس مشهد می‌آمدند در جلسات وی، شرکت

می‌کردم و ارتباط دوستانه‌ای با استاد داشتم که البته

این ارتباط، رابطه استاد و شاگردی نبود بلکه

ارتباطی دوستانه و صمیمانه بود.

معاون فرهنگی و اجتماعی شهرداری مشهد

در ادامه گفت: حضور گرم استاد همیشه باعث

جمع شدن استادان و قاریان جوان می‌شد و اخلاق

حسنة و رفتار پسندیده‌او از جمله عواملی بود که

باعث می‌شود تا جلسات ایشان پر فروغ و جذاب

برگزار شود.

سادات فاطمی افزود: ایشان با اشرافی که نسبت

به مسائل فنی قرائت قرآن و احاطه علمی که در این

